

PAHAA SUTTA ETSIMÄSSÄ

ANNUKKA LAINE

Tekijä	Annukka Laine
Työn nimi	Pahaa sutta etsimässä
Laitos	Median laitos
Koulutusohjelma	Visuaalisen viestinnän muotoilu
Vuosi	2018
	Sivumäärä 68
	Kieli Suomi

Tiivistelmä

Pahaa sutta etsimässä on opinnäytetyö stereotypioista hahmosuunnittelussa. Tutkimuksen kohteena on Punahilkka-satu. Opinnäytetyössä käydään läpi hahmosuunnittelussa käytettyjä stereotyyppisiä elementtejä ja niiden toistuvuutta sadun eri versiointien ja mielikuvien välillä. Tutkimuskohteena on Punahilkka-sadun kaksi päähenkilöä, pieni Punahilkka ja iso paha susi. Punahilkka valikoitui opinnäytetyön kohteeksi sillä se on hyvin tunnettu tarina, josta ei kuitenkaan ole olemassa yhtä keskeisesti sen visuaalista ulkoasua määrittävää teosta. Yksi opinnäytetyössä esiin nouseva kysymys on se, tekeekö tämän määrittävän teoksen puute Punahilkka-mielikuvista monimuotoisempia vastaajien ja kuva-esimerkkien välillä.

Opinnäytteen aineisto koostuu 38 kyselytutkimukseen tulleesta vastauksesta sekä 25 eri medioista kerätystä Punahilkka-versioinnista. Kuva-aineistosta neljä on videomateriaalia, kaksi videopelejä ja 19 kirjakuvituksia. Opinnäytteessä käydään yksitellen läpi kyselytutkimuksessa eniten esiin nousseita hahmojen ominaisuuksia ja vertaillaan niitä kuva-aineiston vastaaviin ominaisuuksiin sekä pohditaan, onko tietyllä ominaisuuksilla ja niiden nousemisella hahmojen määrittäviksi tekijöiksi teoreettista pohjaa hahmosuunnittelun tai muun tutkimuksen kannalta.

Opinnäytteen lopputuloksista voi päätellä sen, että vaikka Punahilkka-sadulla ei ole yhtä määrittävää teosta, on sen hahmoilla hyvin selkeä, yhtenäinen visuaalinen ilme, joka toistuu sekä eri versioinneissa että kyselyyn vastanneiden mielikuvissa. Irrottautuminen muotista tapahtuu helpommin tarinalliselta kuin visuaaliselta kantilta.

Avainsanat hahmosuunnittelu, stereotypiat, punahilkka, sadut

PAHAA SUTTA ETSIMÄSSÄ

Annukka Laine
Kandidaatin opinnäytetyö
Visuaalisen viestinnän koulutusohjelma
Taiteiden ja suunnittelun korkeakoulu
Aalto-yliopisto
2018

SISÄLLYSLUETTELO

TOTEUTUS

Johdanto	6
Punahilkan historia	8
Aineisto ja metodologia	12
Kyselyaineisto	12
Metodi	12
Kuva-aineiston valinta	13
Kuva-aineiston esittely	14

TULOKSET, PUNAHILKKA

Jotain punaista	18
Koko	20
Sukupuoli	22
Ikä	23
Muu vaatetus	24
Hiukset	26
Silmät	28
Ihonväri	29
Asusteet	30

TULOKSET, SUSI

Turkin väri	34
Suden koko	36
Ruumiinrakenne	38
Ihmismäisyys	40
Kävelytyyli	42
Hampaat	43
Silmät	44
Kuono	45
Vaatetus	46
Vaatetus isoäitinä	47

YHTEENVETO

Loppuajatuksia	51
Lähteet	52
Kirjallisuus	52
Kuvalähteet	53
Liitteet	55
Kyselyn tulokset	55
Kuvaluettelo	60

TOTEUTUS

JOHDANTO

Kuvittele mielessäsi prinsessa. Miltä hän näyttää?

Hän on varmaankin kaunis ja hoikka, kruunu sirosti pääläelle aseteltuna. Mitä hän tekee? Istuuko hän peilipöydän edessä kampaamassa pitkää, silkistä tukkaansa? Vai katseleeko hän kivisen tornin ikkunasta, odottaen pelastavaa prinssiään? Vai onko hän kenties iso ja roteva korsto nostelemassa puntteja kuntosalilla?

Ajatus korsto-prinsessasta tuntuu huvittavalta. Se sotii kaikkea sitä vastaan, millaisia kuvittelemme prinsessojen olevan. Harva meistä on tavannut oikeaa prinsessaa, mutta silti meillä kaikilla on vahva näkemys siitä miltä prinsessan kuuluisi näyttää, kuinka hän käyttäytyy, mikä on hänen roolinsa. Pohjana tälle oletetulle tietämykselle toimivat sadut. Sadut ovat erottamaton osa eurooppalaisen kulttuurin kaanonin ja niiden pohjalta on luotu loputon määrä kirjoja, pelejä, elokuvia ja muuta viihdettä. Sadut kertovat meille millaisia prinsessojen, noitien, prinssien tai jättien kuuluu olla. Jos kuvittelemme hahmot mielessämme tiedämme miltä heidän kuuluu näyttää, jotta he täyttäisivät roolinsa oikein. Tyttö punaisessa vaatteessa keskellä synkkää metsää ei voi olla kukaan muu kuin Punahilkka. Punahilkasta ja muista satujen arkkiahmoista on tullut niin itsestäänselviä että tunnistamme ne ja niiden lukuisat variaatiot silmänräpäyksessä, asiaa sen kummemmin miettimättä.

Hahmosuunnittelu on taitolaji, jossa on helppo turvautua näihin valmiiksi pureksittuihin stereotyyppeihin: noidat ovat koukkunenäisiä mummeleita, prinsessat kapeauumaisia ja pöyheätukkaisia neitokaisia, jätit harvahampaisia rumiluksia. Hahmoa suunnitellessa näitä annettuja malleja harvoin kyseenalaistaa, vaikka kyseenalaistamalla jo aiemmin opittua puhkikulutetustakin aineistosta voisi löytää uusia puolia, näkökulmia joita ei ole vielä koluttu. Jos prinsessa olisikin roteva painonnostaja, haluaisiko hän enää odotella pelastavaa prinssiä vai ottaisiko hän tarinan ohjat omiin käsiinsä?

Tutuista hahmoista tulee taas kiinnostavia, kun niihin yhdistää uuden ja yllättävän elementin. Hahmojen luonne muuttuu ja syvenee. Parhaassa tapauksessa uudelleenkäsitelty hahmo herättää kokijan miettimään omia ennakko-odotuksiaan ja asenteitaan ympäröivää maailmaa kohtaan.

Luovalla alla työskennellessä paine olla omaperäinen ja saada aikaan jotain mitä kukaan ei ole koskaan aiemmin ajatellut on suuri. Tunnen usein epävarmuutta siitä, ovatko suunnittelemani kuvitukset, logot ja ilmeet omaperäisiä vai kopioinko tiedostamattani jotain aiemmin näkemääni. Työskennellessäni minun täytyisi luoda jotain uutta, mutta samaan aikaan tekemäni tuotteen täytyy olla tunnistettava ja ymmärrettävä. Nuorallakävely tylsyyden ja käsittämättömyyden välillä tuntuu välillä hyvin vaikealta. Pelko kliseisyydestä on aina läsnä.

Lieventääkseni tuota pelkoa pyrin tässä opinnäytteessä käymään rohkeasti suoraan päin kliseitä. Mikä tekee Punahilkasta Punahilkan? Riittääkö pelkkä punainen viitta? Millainen satukirjan suden kuuluu olla? Onko olemassa kuvallisia elementtejä, joita kuvittajat tiedostaen tai tietämättään pitävät pakollisina osina Punahilkkaa? Toistuuko kaikissa versioinneissa tietynlaiset elementit? Onko satuhahmoille olemassa visuaalinen muotti jota ne eivät voi rikkoa? Nämä ovat kysymyksiä joita halusin opinnäytteessäni pohtia.

Opinnäytetyössäni käsittelen hahmosuunnittelussa käytettyjä stereotyyppisiä elementtejä ja toistuvuutta eri versiointien ja mielikuvien välillä. Tutkimuskohteenani on Punahilkka-sadun kaksi päähenkilöä, itse pieni Punahilkka ja iso paha susi. Valitsin Punahilkan tutkimuskohteekseni, sillä se on yksi saduista tunnetuimmista. Toisin kuin monet Disney-käsittelyn saaneet sadut, siitä ei ole kuitenkaan tehty sitä yhtä tiettyä versiointia jonka kaikki olisivat lukeneet tai nähneet. Haluan tutkia, tekeekö määrittävän teoksen puute Punahilkka-mielikuvista monimuotoisempia vastaajien ja kuva-esimerkkien välillä.

Seuraavassa luvussa käyn läpi Punahilkan kirjallista historiaa 1000-luvulta tähän päivään esimerkkien kautta. Sen jälkeen esittelen hieman opinnäytteen valitsemaani aineistoa ja metodologiaa, jolla käyn aineistoa läpi.

Opinnäytteeni keskeisimmät osat ovat kyselytutkimus ja kuva-analyysi. Tulokset -osioissa vertailen näiden kahden tuloksia toisiinsa. Tämän lisäksi poimin lähempään tarkasteluun kiinnostavia esimerkkejä aineistosta ja pohdin tulkinnallisemmasta näkökulmasta kuvittajan tekemiä valintoja. Punahilkalle ja sudelle on kummallekin omat tulososionsa.

Yhteenveto -osiossa tiivistän yhteen saamani tulokset ja pohdin mistä tulokset mahdollisesti johtuvat.

PUNAHILKAN KIRJALLINEN HISTORIA

Punahilkka ei aina ole ollut kuvakirja, ja sen juuret ulottuvat paljon syvemmälle kuin voisi kuvitella-kaan.

Ensimmäinen merkintä Punahilkasta on kirjoitettu keskiajan latinankieliseen kirjallisuuteen erikois-
tuneen professori Jan M. Zielkowskin mukaan
muistiin jo 1000-luvulla. [ZIELKOWSKI, 1992] Munkki
Egbert, Liégen katedraalikoulun opettaja, kirjoitti
vuosien 1022–1024 välillä oppilaitaan varten latinan-
kielisen kirjan nimeltään *Fecunda ratis* (*Kalliisti las-
tattu laiva/Richly Laden Ship*). *Fecunda ratis* sisälsi
Egbertin keräämiä ja uudelleenkirjoittamia sanan-
laskuja ja kansantarinoita. Kirjassa on mukana lyhyt
runo nimeltään *De puella a lupellis seruata* (*Tytöstä
joka pelastui sudenpennuilta*).

Runossa vielä nimetön tyttö saa kastelahjakseen pu-
naisesta villasta kudotun tunikan. Susiemo sieppaa
yksin uhkarohkeasti reippailemaan lähteneen tytön
ja vie tämän pesäänsä ruoaksi pennuilleen. Suden-
pennut eivät kuitenkaan kykene vahingoittamaan
tyttöä, vaan tyyntyvät ja tyytyvät vain hyväilemään
tämän päätä. Tyttö varoittaa susia vahingoittamasta
kallisarvoista tunikaansa, ja lopussa kertoja julistaa
Jumalan tyynttyvän kesyttämättömät sielut.¹

Tarina ei ensisilmäykseltä juurikaan muistuta Puna-
hilkkaa. Egbertin versiossa sudet käyttäytyvät vielä
varsin luonnollisesti, eivätkä naamioidu isoäideiksi

tai puhu. Vielä nimetön tyttökin pelastuu Jumalan
eikä puunhakkaajan avulla. Egbertin kertomuksessa
on kuitenkin Zielkowskin mukaan olemassa jo Pu-
nahilkan ainekset: Pieni tyttö, punainen vaate, paha
susi, sudelta täpärästi pakeneminen ja kaksi pää-
teemaa, metsässä vaaniva vaara ja susien syömäksi
joutuminen. [ZIELKOWSKI, 1992 s. 564]

Seuraava kirjallinen merkintä Punahilkasta ta-
pahtuu lähes 700 vuotta myöhemmin, vuonna
1697, jolloin ranskalainen Charles Perrault julkaisi
satukokoelman nimeltään *Histoires ou Contes du
Temps passé – Les Contes de ma Mère l’Oye* (*Vanh-
anajan moraalitarinoita ja – kertomuksia – Han-
hiemon kertomuksia*). Nykyisin tuo tarinakokoelma
tunnetaan paremmin pelkästään alaotsikollaan
Hanhiemon kertomuksina. Kokoelmaan Ludwig
XVI:n hovissa vaikuttanut Perrault oli kerännyt ja
muokannut kuulemiaan kansansatuja. Satujen ker-
tominen oli muodikasta viihdettä hovin parissa, ja
Perraultin kokoelmasta tuli äärimmäisen suosittu.
[PERRAULT & BETTS, 2009. s.11–17]

Hyppy Egbertistä Perraultiin on suuri, ja sen huo-
maa myös tarinan kulussa. Perraultin tarinassa Pu-
nahilkka lähtee rakkaan isoäitinsä luokse viemään
sämpylää ja voivakkaa. Matkalla isoäidin mökille
hän tapaa suden. Susi haluaisi kovasti syödä tytön,
muta ei uskalla tehdä sitä lähistöllä olevien puun-
hakkaajien vuoksi. Hän ehdottaa Punahilkalle että

he kilpailisivat siitä, kumpi ehtii isoäidin luokse en-
sin. Susi juoksee lyhintä tietä mummon mökille, syö
onnettoman isoäidin ja heittäytyy tämän sänkyyn
odottamaan matkalla kuhnailevaa Punahilkkaa.
Punahilkan viimein saapuessa perille susi pyytää
tyttöä riisuutumaan ja tulemaan kanssaan sänkyyn.
Punahilkka tottelee ja ymmärtää vasta sen jälkeen
ihmetellä mummon yhtäkkiä kasvaneita käsivar-
sia, jalkoja, korvia, silmiä ja hampaita. Hampaiden
ihmettelyn kohdalla susi tokaisee ”Sitä paremmin
voin syödä sinut.” ja haukkaa tytön suihinsa. [PER-
RAULT, 1922 s.7–11]

Toisin kuin olemme tarinan tottuneet kuulemaan,
siihen Perrault myös tarinan päättää. Hänen versi-
ossaan Punahilkka isoäiteineen tulee syödyksi eikä
paikalle saavu urheaa puunhakkaajaa heitä suden
vatsasta pelastamaan.

Nykylukijasta Perraultin sänkykohtaus vaikuttaa
vähintäänkin kyseenalaiselta. Tarinan loppuun
liittämällä erillisellä opetusrunolla Perrault alle-
viivaakin tarinan suden olevan kaikkea muuta kuin
luontodokumenttien *Canis lupus*:

Kas tästä näkyy, ei milloinkaan
saa lapset seisautua kuulemaan,
kun oudot sedät suotta pakinoi.
Se tytösille turman tuoda voi.

Hei hopsis vaan, jo susi heidät syö!
 Se susi-kuomalle on hetken työ.
 Vaan kaikki sudet hampaitaan ei näytä,
 ei kaikki ulvo, kynsiänsä käytä.
 On susia myös lauhamieliä,
 on liukkahia lipokieliä,
 ne mairitella tietää makeasti,
 ne seuraa neitosia kotiin asti.
 Vaan joutuin, tyttö, juokse pakohon!
 Ne sudet vasta ilkiöitä on.

KÄÄNNÖS: TYINY HAAPANEN-TALLGREN

Tarinan tyyliin lopetukseen on folkloristiikan emeritusprofessorin Satu Apon mukaan olemassa looginen selitys: Perrault tarkoitti sadun esitettäväksi. Viimeisen repliikin kohdalla kertoja karjaisee ”Sitä paremmin voin syödä sinut!” ja säikäyttää kuulijat perin pohjin. Tarina on Apon mukaan esimerkki ’säikäytyskertomuksesta’ jonka tarkoituksena on hätkähdyttää ja aiheuttaa inhottavan ihanaa pelkoa kuulijoissa. [APO, 2016] Ehkä Perrault myös arveli opetuksensa menevän paremmin perille jos tarinan loppua ei pehmennetä apuun saapuvalla ja kaiken taas oikein tekävällä urholla.

Vuonna 1812 julkaisivat saksalaiset veljekset nimeltä Jacob ja William Grimm ensimmäisen osan kirjaansa nimeltä *Kinder- und Hausmärchen* (*Satuja lapsille ja talonväelle*). Siihen veljekset olivat keränneet yhteensä 86 perinteistä saksalaista kansansatua. 1815 he jatkoivat julkaisua, ja lopulta tarinoita oli kerätty kansien väliin yhteensä 211 tarinaa. Grimmit

halusivat koota yhteen ’aitoa’ saksalaista kulttuuria, mutta näkivät kuitenkin tarpeelliseksi siistiä ja muokata keräämiään tarinoita mielestään soveliaammiksi. [WARNER, 2014. 54–61]

Grimmien käsittelyssä Punahilkka sai huomattavasti onnellisemman lopun kuin Perraultin versiossa. Susi ei houkuttele Punahilkkaa vuoteeseensa, vaan ahmaisee tämän kokonaisuena ja pötkähtää sitten tyytyväisenä päiväunille. Ohi kulkeva metsästäjä kuulee kuorsauksen ja löytää tyytyväisen suden isoäidin yövaatteisiin pukeutuneena. Metsästäjä leikkaa suden vatsan auki ja Punahilkka isoäiteineen hyppää kuin ihmeen kaupalla vatsasta ulos. Suden vatsa täytetään kivillä ja ommellaan uudelleen kiinni. Susi viimein herätessään yrittää juosta karkuun mutta kivet painavat niin paljon että tämä kaatuu kuolleena maahan. [GRIMM, 2009. s.143–147]

Perraultiin verrattuna Grimmien satu tuntuu kesyltä. Kaikki kaksimielisesti tulkittava sisältö on siivottu pois ja susi on puhekykyä lukuunottamatta tavanomainen susi. Suden vatsan auki leikkaamisenkin tuntuu varsin kliiniseltä. Osassa tutkimistani tarinan versioinneista koko kohta osoitetaan nopeasti ja susi vain katoaa. Ehkä tämä on syynä siihen miksi Grimmin veljesten versio on todennäköisesti Punahilkkan eri versioista se tunnetuin. Satu on sopivan jännittävä mutta lopulta lapsillekin sopiva, varsinkin pienellä siistimisellä. Toisaalta Grimmin veljekset myös vievät Punahilkalta kaiken aloitteellisuuden lisäämällä mukaan puunhakkaajan hahmon - Punahilkkan tehtäväksi jää pääasiassa syödyksi tuleminen.

Italialainen postmoderni kirjailija ja satujen ystävä Italo Calvino kantoi kortensa kekoon ja julkaisi vuonna 1956 kokoelman *Fiabe Italiane* (*Italialaisia kansantarinoita*). Kirjaan Calvino keräsi 200 lyhyttä kansantarinaa eri puolilta Italiaa. Calvinon kokoelmassa Punahilkkaa muistuttavat kolme tarinaa Gardajärveltä, Romagnasta ja Abruzzosta: *Il lupo e le tre ragazze* (*Susi ja kolme tyttöä*) *Zio Lupo* (*Setä Susi*) ja *La finta nonna* (*Väärä isoäiti*).

Ensimmäisessä tarinassa *Il lupo e le tre ragazze* susi kohtaa vuorotellen kolme sisarta matkalla sairaan äitinsä luo. Susi uhkailee vuorollaan syödä vanhimman ja keskimmäisen sisaren mikäli nämä eivät luovu eväskoriensa sisällöistä. Sisarukset tottelevat ja kääntyvät allapäin takaisin kotiin. Nuorin sisarista on tarpeeksi nokkela osataksaan odottaa suden kohtaamista ja leipoo eväskakkujen sisään nauvoja. Tästä susi raivostuu niin että juoksee sairaan äidin mökille, syö tämän ja jää odottamaan nuorinta sisarta äidiksi naamioituneena. Nuorin sisar saapuu paikalle ja kaikesta aiemmin osoittamastaan nokkeluudesta huolimatta ei erota suttä äidistään vaan tulee myös syödyksi. Tyytyväinen susi yrittää livahtaa mökistä tiehensä mutta jää talikoita ja lapioita heiluttelevien kyläläisten kynsiin. Kyläläiset tappavat suden, viiltävät tämän vatsan auki ja kuin ihmeen kaupalla ulos hyppäävät kokonaisina nelaideut äiti ja tytär. [CALVINO, 1982. s.75–76]

Zio Lupo on Calvinon keräämistä Punahilkka-tarinoista ehkä omintakeisin. Tarinan alussa äiti pyytää pientä tytärtään lainaamaan paistinpannua Setä Sudelta lettujenpaistoa varten. Tyttö matkaa suden mökille ja Susi lupaa paistinpannun mikäli

saa vaihdossa kasan lettuja, leivän ja viinipullon. Matkalla paistinpannua palauttamaan ahne tyttö kuitenkin syö herkut viimeistä murua myöten itse ja tarjoaa sudelle aasinlantaa, kuravettä ja kalkkia. Setä Susi tästä huijauksesta ymmärrettävästi hermostuu ja syö tytön kostoksi. [CALVINO, 1982. s.152–154] Tarina ei ehkä ensimmäiseltä lukemalta kuulosta Punahilkalta lainkaan, mutta siinä on mukana selkeästi samoja elementtejä: Pieni tyttö, susi ja matka metsän halki ruokakorin kanssa.

La finta nonnassa pieni tyttö matkaa ruokakorin kanssa isoäitinsä mökille. Päästyään perille tyttö koputtaa ovelle mutta isoäitinä esiintyvä peikko väittää olevansa niin sairas ettei pääse avaamaan ovea, ja pyytää tyttöä kiipeämään ikkunasta sisään. Peikko yrittää syöttää Punahilkalle tämän isoäidin korvat ja hampaat, mutta tyttö nyrpistelee niille nenäänsä eikä suostu. Perraultin sadun tavoin peikko pyytää tyttöä vuoteeseen kanssaan. Tyttö ihmettelee ”isoäidin” karvaisia käsiä ja vartaloa mutta hyväksyy karvaisuuden johtuvan liian tiukoista vaatteista. Hännän löydettyään tyttö viimein kuitenkin tajuaa että sängyssä loikoileekin peikko isoäidin paikalla. Vessahätään vedoten tyttö pakenee sängystä, ja kun peikko varotoimena sitoo käyden tytön ympärille vessareissun ajaksi tämä jekuttaakin sitomalla köyden vuohipukin ympärille ja juoksee karkuun. [CALVINO, 1982. s.412–413] *La finta nonnassa* on myös olemassa versioita joissa peikon tilalla on vanha tuttu susi.

Calvinon keräämissä tarinoissa on kiehtovaa se, kuinka samoista aineksista on syntynyt kolme hyvin erilaista tarinaa. Kaikissa kertomuksissa

päähenkilönä on nuori tyttö, joka saa tehtäväkseen toimittaa ruokakorillisen eteenpäin. Päähenkilöistä yksi käyttää ruokaa ansana, toinen syö sen suihin ja kolmas vie korin kiltisti isoäidin mökille. Yksi päähenkilöistä tulee syödyksi mutta pelastuu *deus ex machinan* roolissa toimivien nimettömien kyläläisten avulla, toista rankaistaan ahneudesta onnettomalla lopulla ja kolmas pelastuu ateriaksi joutumiselta oman nokkeluutensa avulla. Jos Calvinon onnistui keräämään pelkästään Italian sisällä näin monta versiota samasta tarinasta, kuinka monta erilaista versiota Punahilkasta on olemassa ympäri maailman?

Munkki Egbert, Charles Perrault, Grimmin veljekset ja Italo Calvino ovat vain muutamia esimerkkejä Punahilkkaa käsitelleistä kirjoittajista. Tarinasta on olemassa loputon määrä versiointoja ympäri Eurooppaa, ja sen polku tähän päivään on kaikkea muuta kuin suoraviivainen. Egbert oli ehkä ensimmäinen joka kirjoitti pienestä tytöstä punaisessa viitassa, mutta hänkin myöntää käyttäneensä lähteenään suullisia kertomuksia. Entä mitä sadulle tapahtui niiden kaikkien vuosisatojen välillä Egbertistä ja Perraultiin? Kuinka tarina kulki kertojalta toiselle? Kuka ensimmäisenä antoi sudelle puhekyvyn tai loi Punahilkalle sairaan isoäidin?

Brittiläinen kirjailija ja myyttien tutkija Marina Warner kuvailee satujen häilyväistä olemusta jatkuvaksi liikkeeksi eri kerrontamuotojen välillä. Saduilla ei ole klassikkoromaanien tapaan tarkasti määriteltyä kirjallista muotoa, vaan ne ovat notkeita kuin keskustelut joita käydään vuosisatojen yli, sukupolvelta toiselle. Sadunkertojan yleisö ei ole välttämättä

kokoontunut tiettyyn paikkaan tiettyinä aikana vaan tarina kulkee omaa tahtiaan ajan halki, muodostaen yhteisön kieli-, kansallisuus- ja aikaerojen yli. [WARNER, 2014. s.44–45]²

Sadun notkea luonne tarkoittaa sitä, että kukin uusi kertoja voi ottaa Punahilkkan perusaineokset (tyttö, susi, punainen vaate, metsä, syödyksi joutuminen), tarkastella niitä omasta näkökulmastaan ja luoda jo tutuista aineksista jotain uutta. Loputtomalla määrällä muuttujia saadaan aikaan tarina, joka on samaan aikaan tuttu ja vielä tuntematon, kuten Calvinon keräämät esimerkit osoittavat. Kuva-analyysini aineistoksi valitsemistani teoksista usea tekee juuri näin ja rikkoo tuttua pitämämme tarinan kaavaa: Yhdessä tyttö ja susi ovat rakastavaisia, toisessa tyttö, susi ja isoäiti viettävätkin mukavan illan yhdessä ja nukahtavat nojatuoleihinsa. Toiset tyytyvät seuraamaan Perraultin ja Grimmin jalanjalkia mutta saattavat muuttaa tarinaa hienovaraisemmilla keinoilla, kuten uusilla sananvalinnoilla.

Kukaan edellä mainituista kertojista – Munkki Egbert, Charles Perrault, Grimmin veljekset tai Italo Calvino – ei käytä juurikaan aikaa Punahilkkan tai suden ulkomuodon kuvailuun. Punahilkkan viittaus nousee tarinassa esiin, samoin kuin tämän sukupuoli ja ikä (nuori tyttö) mutta muuten hahmoilla ei ole tekstin kautta asetettua ulkomuotoa. Kertomuksena Punahilkka on joustava, onko se yhtä muokattavissa myös kuvallisesti? Opinnäytetyön seuraavassa osuudessa, analyysissä, tulen tarkastelemaan tätä.

ALAVIITTEET

About a Girl Saved from Wolf Cubs

What I have to relate, countryfolk can tell along with me,
and it is not so much marvelous as it is quite true to believe.

A certain man took up a girl from the sacred font,
and gave her a tunic woven of red wool;
5 sacred Pentecost was [the day] of her baptism.

The girl, now five years old, goes out
at sunrise, footloose and heedless of her peril.

A wolf attacked her, went to its woodland lair,
took her as booty to its cubs, and left her to be eaten.
They approached her at once and, since they were unable to
harm her,

began, free from all their ferocity, to caress her head.

"Do not damage this tunic, mice," the lisping little girl said,
"which my godfather gave me when he took me from the font!"

God, their creator, soothes untame souls

KÄÄNNÖS: JAN M. ZIELKOWSKI

² A fairytale keeps on the move between written and spoken versions and back again, between print and performance and, since the coming of mass media, between page and screen; this peripatetic character confirms the sense that the fairytale genre does not possess a precisely delineated literary form, as does a novel by Jane Austen, but is as fluid as a conversation taking place over centuries. The audience is not necessarily assembled in one place at one moment – the circle loops out across the centuries, forming a community across barriers of language and nation as well as time. [WARNER, 2014. S.44–45]

AINEISTO JA METODOLOGIA

Edellisessä historiaosuudessa kävin läpi Punahilkkan kokemaa muodonmuutosta tekstimuodossa. Tulevissa kappaleissa tulen esittelemään kuva-analyysejä varten valitsemani aineiston, kyselytutkimuksen menetelmät ja tulokset, joihin näitä kahta aineistoa vertaamalla tulin. Millaisia mielikuvia kyselytutkimuksiin vastanneilla Punahilkasta on? Vastaavatko nämä mielikuvat olemassa olevissa satukirjoissa, sarjakuvissa, elokuvissa ja videopeleissä esiintyviä hahmoja?

KYSELY AINEISTO

Analyysissani tarkastelen ja vertailen Punahilkkan ja suden hahmoihin liittyviä elementtejä ja värejä. Tarkasteltavien elementtien valinta ei ollut helppoa, sillä kuten historiaosion lopussa kirjoitin, kirjojen teksteissä Punahilkkaa ja Sutta kuvaillaan hyvin vähän. Punahilkka on yleensä pieni ja herttainen tai kaunis, Sutta kuvaillaan korkeintaan isoksi ja pahaksi. Kuinka siis valita tarkasteltavat osat hahmoista? Kyselyllä tietenkin.

Teetäin kyselyn Reddit -sivustolla. Reddit on sosiaalisen median sivusto, jossa käyttäjät voivat jakaa kuvia, linkkejä ja tekstiä muiden käyttäjien kanssa. Käyttäjää sivustolla on 237 miljoonaa ympäri maailmaa. Redditissä on useita alisivustoja ("subreddits") eri aihealueille, ja julkaisin kyselytutkimukseni kyselytutkimuksiin keskittyvällä

SampleSize -alasivustolla (<http://reddit.com/r/samplesize>). Pyysin vastaajia kuvailemaan mielikuviansa Punahilkasta ja Sudesta hahmoina ja tarkastelin mitä vastaajat pitivät hahmoille tyypillisimpinä ominaisuuksina. Vuorokauden aikana sain kyselyyn yhteensä 38 vastausta, joista osa oli hyvin yksityiskohtaisia kuvauksia hahmojen ulkonäöstä ja luonteesta, osa tyytyi lyhyempään merkkimäärään.

METODI

Kävin läpi kaikki kyselyyn tulleet vastaukset ja poimin niistä kaikki Punahilkkan ja suden ulkonäköä tai luonetta kuvailevat ominaisuudet: ikä, pituus, vaateetus, turkin väri, silmien väri, luonne... Yhteensä Punahilkalle eri ominaisuuksia löytyi 13 kappaletta, sudelle 17. Tarkastelin miten nämä ominaisuudet esiintyvät valitsemassani kuva-aineistossa. Minkä värinen suden turkki on? Kuinka suuri kokoero Punahilkkan ja suden välillä on? Millaisia vaatteita Punahilkka käyttää? Koostin näistä vastauksista samanlaiset tilastot kuin kyselyaineiston vastauksista.

Kuvia tarkasteltaessa tilastollisessa analyysissä on omat ongelmansa. Keräämäni aineisto on verrattain pieni, joten yksittäisen teoksen merkitys kasvaa suureksi. Videomateriaalissa tekijä ei voi kuvakirjan kuvittajan tapaan valita yhtä kuvaa esittämään tiettyä kohtausta, joten sopivan kuvakaappauksen

ottaminen jää analyysin tekijän vastuulle. Osa teoksista on mustavalkoisia, joten niiden osalta värimäärittely ei ole täysin pätevä. Tekijä on hyvinkin saattanut tarkoittaa mustavalkofilmissä esiintyvän viitan olevan punainen, mutta tuloksia kerätessään en ole voinut lähteä arvailemaan tai päättämään tekijän puolesta tämän tarkoituksia. Värit on siis tilastoitu sen perusteella mitä Photoshopin värinvalintatyökalu on ilmoittanut.

Tuloksia tarkastellessa käyn läpi Punahilkkan ja suden ominaisuudet hahmo kerrallaan. Keskityn eniten mainintoja kyselytutkimuksessa saaneisiin ominaisuuksiin kummastakin hahmosta. Esittelen ensin kyselytutkimuksen vastaukset ja sen jälkeen kuva-analyysin tulokset. Tämän jälkeen käyn läpi kyseiseen ominaisuuteen liittyviä kiinnostavia esimerkkejä kuva-aineistosta, joko sellaisia jotka vastaavat saatuja tuloksia tai jotka eroavat niistä huomattavasti. Lopuksi tutkin, onko tietyillä ominaisuuksilla ja niiden nousemisella hahmojen määrittäviksi tekijöiksi teoreettista pohjaa hahmosuunnittelun tai muun tutkimuksen kannalta.

KUVA-ANALYYSIN AINEISTON VALINTA

Kuva-analyysin aineistona olen käyttänyt 25 eri medioista kerättyä versiota Punahilkasta, vuodesta 1867 vuoteen 2016. Aineistosta neljä on videomateriaalia, kaksi videopelejä ja 19 kirjakuvituksia. Halusin mukaan teoksia eri medioista, sillä minua kiinnostaa myös tarkastella kerrontamuodon vaikutusta hahmojen käsittelyyn. Onko eri aikakausina tehdyillä filmiversioilla toistensa kanssa enemmän yhteistä kuin filmillä ja kuvakirjalla, jotka on julkaistu samalla vuosikymmenelle?

Olen valinnut aineiston teoksista kaksi samaa hetkeä kuvaavaa kuvitusta. Ensimmäisessä kohtauksessa Punahilkka tapaa Suden ensimmäistä kertaa ja toisessa Susi on naamioitunut isoäidiksi. Kaikissa teoksissa satu ei kuitenkaan etene samalla tavalla, jolloin niistä valitsemani kuvatkin edustavat hieman eri hetkeä. Tämä ei mielestäni ollut aineistoa poisrajaava ongelma, vaan tärkeämpää oli että valituissa esimerkeissä toistuvat Punahilkka -sadun oleelliset osat: Tyttö, susi ja näiden kohtaaminen.

KUVA-AINEISTON ESITTELY

Numeroitu kuvaluettelo teoksista löytyy sivulta 60 alkaen.

1. Punahilkka

Kuvittaja: Gustave Dore

Ilmestymisvuosi: 1867

Alkuperäinen teos kirjasta Les Contes de Perrault, dessins par Gustave Doré. Ensimmäisiä tunnettuja Punahilkka-kuvituksia.

2. Red Riding Hood

Tuottaja: Van Beuren Studios

Ilmestymisvuosi: 1931

Animaatio, jossa pääosan Punahilkkan nenän edestä viekin susi ja mummo. Mummo nauttii lääkärin määräyksestä hieman 'jazz-tonicia' ja onkin pian taas nuori ja hemaiseva. Susi ja mummo karkaavat vihille mutta seremonian keskeyttää suden vaimo kaulin kädessään ja kintereillään lauma sudenpentuja.

3. The Big Bad Wolf

Ohjaaja: Burt Gillett

Ilmestymisvuosi: 1934

Punahilkka saa avukseen sutta vastaan kolme pientä porsasta.

4. Punahilkka

(Alkuteos Sagoskatten)

Kuvittaja: Ingrid Vang Nyman

Ilmestymisvuosi: 1940-luku

Peppi Pitkätossun alkuperäisen kuvittajan versio Punahilkasta.

5. Die schönsten Märchen der Brüder Grimm

Kuvittaja: Svend Otto S.

Ilmestymisvuosi: 1973

6. Favorite Tales from Grimm

Kuvittaja: Mercer Mayer

Ilmestymisvuosi: 1982

7. The Company of Wolves

Ohjaaja: Neil Jordan

Käsikirjoittajat: Angela Carter & Neil Jordan

Ilmestymisvuosi: 1984

Tässä filmatisoinnissa susi onkin lipevä ihmissusi-metsämies, joka lyö Punahilkkan kanssa suudelma vetoa siitä, kuka ehtii ensin mummon mökille. Lopussa susimies ja itsekin ihmissudeksi muuttunut Punahilkka karkaavat yhdessä metsään.

8. Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Emma Chichester Clark

Käsikirjoittaja: Sam McBratney

Ilmestymisvuosi: 1996

9. Little Red Riding Hood

Ohjaaja & käsikirjoittaja: David Kaplan

Ilmestymisvuosi: 1997

David Kaplanin mustavalkoinen filmatisointi muistuttaa Italo Calvinon keräämää La finta nonna -tarinaa: Punahilkka pakenee isoäitiä esittävän suden vuoteesta vetoamalla vessahätänsä.

10. Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Nicoletta Ceccoli

Käsikirjoittaja: Josephine Evetts-Secker

Ilmestymisvuosi: 2004

11. Pu-na-hilk-ka, Satuklassikot 1

Kuvittaja: Arto Törmänen

Teksti: Johanna Kartion selkokielisten multimedia-tekstien pohjalta kirjaksi mukauttanut Ari Sainio ja Eija Lehtiniemi

Ilmestymisvuosi: 2006

12. Fables: 1001 Nights of Snow Fall

Kuvittaja: Mark Wheatley

Käsikirjoittaja: Bill Willingham

Ilmestymisvuosi: 2006

150 lehteä pitkässä Fables -sarjakuvassa tunnetut satuhahmot ovat paenneet kotoaan satumaailmasta New Yorkiin, jossa he yrittävät enemmän tai vähemmän menestyksekkäästi sulautua tavallisten ihmisten joukkoon. Kuva-analyyysiin valittu kohtaus on takauma antisankari Bigby Wolfin elämässä.

13. Punainen pukee teitä

Alkuteos: Le Rouge vous va si bien

Kuvittaja/käsikirjoittaja: Lucie Durbiano

Ilmestymisvuosi: 2007

Sarjakuva, jossa susi ja Punahilkka ovat vanhoja tuttuja. Punahilkka haaveilee vanhemmasta sudesta, joka ei aikaile teeskennellä rakkautta Punahilkkaa kohtaan saadakseen tämän sänkyynsä.

14. Bröderna Grimms sagovärld

Kuvittaja: Jan Lööf

Kirjoittaja: Andréa Räder

Ilmestymisvuosi: 2008

15. The Path

Tuottaja: Tale of Tales

Ilmestymisvuosi: 2009

Psykologista kauhua tarjoilevassa videopelissä pelaaja valitsee yksi kerrallaan hahmon kuuden siskoksen joukosta ja lähtee matkaan synkän metsän halki kohti isoäidin mökkiä. Vastaan tulee susia jos jonkinlaisessa muodossa. Kuva-analyysiin valikoitui siskoksista Ginger ja tämän kohtaama susi, joka esiintyy nuorena tyttöinä.

16. Grimm's Fairy Tales

Kuvittaja: Kevin Colden

Ilmestymisvuosi: 2010

17. Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Marina Le Ray

Käsikirjoittaja: Vera Southgate

Ilmestymisvuosi: 2012

18. Red Riding Hood and the Sweet Little Wolf

Kuvittaja: Liz Pichon

Käsikirjoittaja: Rachel Mortimer

Ilmestymisvuosi: 2012

Pieni ja herttainen susi lähetetään etsimään päivälästä, mutta tämä haluaisi vain kuunnella satuja eikä osaa pelotella lainkaan.

19. Fairy Tale Comics

Kuvittaja: Gigi D.G.

Ilmestymisvuosi: 2013

20. Little Red Riding Hood (Silver penny stories)

Kuvittaja: Scott Wakefield

Käsikirjoittaja: Deanna McFadden

Ilmestymisvuosi: 2013

21. Very Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Sue Heap

Käsikirjoittaja: Teresa Heapy

Ilmestymisvuosi: 2013

Susi ja mummo toimivat yhdessä lapsenvahteina pienen pienelle Punahilkalle, eikä kukaan tule syödyksi.

22. Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Alison Jay

Ilmestymisvuosi: 2013

23. Hello Kitty is... Little Red Riding Hood

Suunnittelija: Anna Lubecka

Käsikirjoittaja: Neil Dunncliffe

Ilmestymisvuosi: 2014

Hello Kitty ystävineen esittää Punahilkka-näytelmän. Sisältää kiehtovan monitasoisen kuvan, jossa pieni valkoinen kissahahmo on pukeutunut sudeksi pukeutuneena mummoksi.

24. Little Red

Kuvittaja/käsikirjoittaja: Bethan Woollvin

Ilmestymisvuosi: 2016

Muuten varsin perinteinen versio Punahilkasta, mutta lopussa pieni Punahilkka kaivaa taskustaan haulikon ja tekee isosta pahasta sudesta itsenäisesti turkiksen.

25. The Witcher 3: A Wild Hunt Expansion pack Blood and Wine

Tuottaja: CD Projekt Red

Ilmestymisvuosi: 2016

Eurooppalaisia mytologioita ja taruhahmoja lainailevan pelin lisäossa Punahilkka palaa unohdettuaan lapsuuden satumailmaan taistelemaan sutta vastaan, joka on kyllästynyt esittämään saman kuolinkohtauksen päivästä toiseen.

**PUNAHILKAN
TULOKSET**

JOTAIN PUNAISTA

Eniten mainintoja kyselyvastauksissa sai Punahilkkan käyttämä punainen vaate, 37 vastaajan kuvaillessa sitä. 15 vastauksessa käytettiin termiä viitta (*cloak*), 12 vastauksessa termiä hartiaviitta (*cape*). Kuudessa vastauksessa Punahilkalla oli vain huppu (*hood*), kahdessa vastauksessa hoodie, yhdessä myssy (*cap*) ja yhdessä ei mainittu yhtään yksittäistä vaatekappaletta, vain että Punahilkka pukeutuu punaiseen:

"she wear [sic] red"

Yksi Punahilkka käytti punaisen hupun lisäksi myös punaista mekkoa.

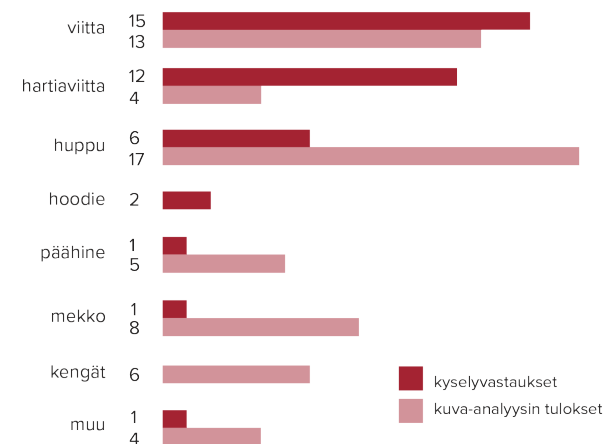
Kuva-esimerkeissä 22 Punahilkalla kaikista 25 esimerkistä oli yllään jotain punaista.* Kolmetoista Punahilkoista pukeutui viittaan ja neljä hartiaviittaan: kaikissa näissä oli mukana huppu. Viidellä Punahilkoista oli punainen päähine, kahdeksalla punainen mekko, kuudella punaiset kengät ja neljällä lisäksi muuta punaista vaatekappaletta, kuten punaiset sukkahousut. *The Path* -pelin punatukkainen Punahilkka käyttää punaista vyötä ja punaista kaulanauhaa muuten mustan asustuksensa kanssa, nuorena naisena esitetyn suden pukeutuessa punaiseen mekkoon.

Gustave Dören (mustavalkoisessa) kuvituksessa Punahilkka käyttää baskerimaista myssyä viitan tai hupun sijaan, mikä on sadun suomenkielisen nimen

perusteella järkeenkäypää - hilkka on naisten käyttämä myssymäinen päähine. Charles Perraultin Punahilkka on alkuperäiskielellään *Le Petit Chaperon Rouge*, jossa chaperon voi tarkoittaa sekä huppua, esiliinaa että myssyä. Samalla myssylinjalla jatkaa saksalainen Svend Otto S. Die schönsten Märchen der Brüder Grimm -kirjaan tekemällään Punahilkka-kuvituksella, jossa Punahilkalla on päässään koomiseen suuri, leuan alle sidottu myssy.

Punainen vaate Punahilkalla on helposti ymmärrettävä symboli, ehkä jopa tärkein osa tarinan visuaalista kieltä. Punainen on väri, johon yhdistetään paljon symbolismia: se on samaan aikaan rakkauden, päättäväisyyden, himon, vaaran kuin väkival-lankin väri. [TILLMAN, 2011]. Punaisen viitan voi siis ajatella symboloivan kaikkia vaaroja joita Punahilkalla on edessään ja kaikkia tunteita ja intohimoja joita tarinaan ja Punahilkkan hahmoon on vuosisatojen aikana kohdistettu.

Punahilkalla on yllään punainen

The Path -pelin Punahilkka mustissa ja susi punaisissa.

Svend Otto S.:n Punahilkka, susi ja muodinmukainen sieniliakki.

Gustave Dóren mustavalkoinen Punahilkka oletettavasti punaisessa myssyssään.

KOKO

Punahilkan koko mainittiin vastauksissa 28 kertaa. Pieneksi ja lyhyeksi Punahilkkaa kuvailtiin 11 kertaa kumpaaakin, pitkäksi 2 kertaa ja normaalikokoiseksi 4 kertaa:

“average height for her age”

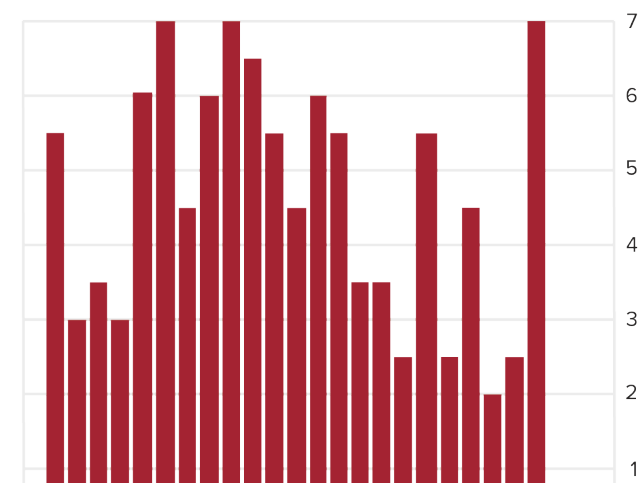
Kuinka mitata kuvaesimerkeistä onko Punahilkka keskimittainen vai ei? Punahilkan kokoa voi tietysti verrata suden kokoon (s. 36, Suden koko), mutta se ei kerro, onko Punahilkka erityisen lyhyt vai susi erityisen suuri. Eri esimerkkien välillä ei ole yhteistä, muuttumatonta tekijää. Yksi tapa mitata Punahilkan kokoa on kuitenkin verrata tämän omia mittasuhteita toisiinsa. Helpoiten tämä onnistuu vertaamalla pään kokoa muun vartalon kokoon.

Hahmosuunnittelun periaatteiden mukaan sopusuhtainen, ‘täydellinen’ ihminen on noin 7–8 päätä pitkä. Mitä pienempi ja nuorempi hahmo on, sitä suurempi pää on suhteessa muuhun vartaloon. Lapsihahmot ovat noin 4–5 pään korkuisia. [SERJENT-TIPPING & CLEE, 2015. s. 83, 61]

Kuvaesimerkkien Punahilkkojen keskipituus oli 4,7 päätä, joten kuvitusten Punahilkat osuvat melko lähelle keskivertolapsen kokoa. Pisimmät kolme Punahilkoista olivat 7 päätä pitkiä: Nicoletta Cecolin, *The Company of Wolvesin* ja *The Witcher 3:n* Punahilkka. Lyhin oli Anna Lubeckan *Hello Kitty is... Little Red Riding Hood* -kirjan Punahilkka, joka on vain kaksi päätä korkea.

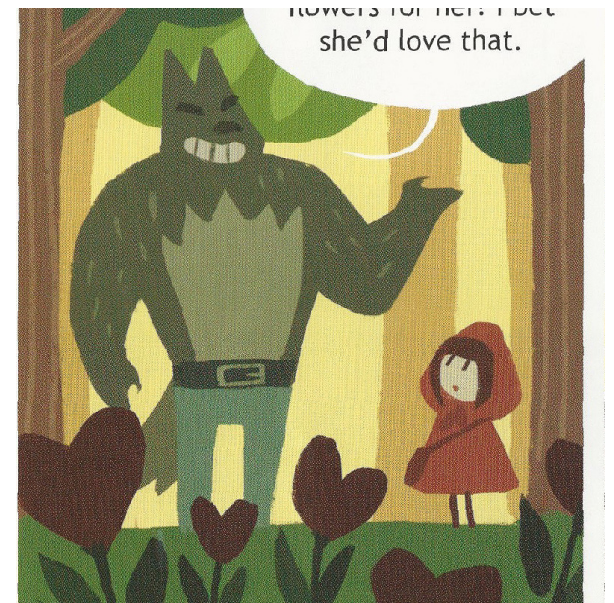
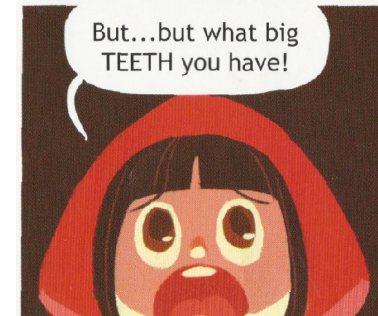
Pienuus ja lyhyys korostaa Punahilkan viattomuutta ja voimattomuutta suden edessä. Esimerkkinä Gigi D.G:n *Fairy Tale Comics* -antologiaan suunnittelema Punahilkka, joka on Punahilkkojen lyhimmästä päästä, vain 2,5 päätä pitkä. Gigi D.G. käyttää Punahilkan pienuutta tehokeinona kuvataksaan suden ja Punahilkan suhdetta ja korostaa hahmojen dynamiikkaa kuvakulmilla, jotka saavat Punahilkan näyttämään entistään pienemmältä. Punahilkka on yksinkertaisesti piirretty, suloisen kömpelö, tikku-jalkainen olento, joka katsoo suurta ja lihaksikasta sutta ihailevasti ylöspäin ja uskoo tämän jokaista sanaa. Suden petollisuuden paljastuessa Punahilkan sydämen särkymisen voi nähdä tämän ylöspäin kääntyneiltä kasvoilta.

Kuvaesimerkkien punahilkkojen pituus (pään korkeutta)

Nicoletta Ceccolin Punahilkka on ehkä lyhyt suden rinnalla, mutta pitkä muiden Punahilkkojen joukossa.

Gigi D.G:n ilmeikäs ja pieni Punahilkka tulee helposti huijatuksi.

SUKUPUOLI

25 vastaajista kuvaili Punahilkkaa ”tytöksi” tai ”naispuoliseksi”. Viidessä vastauksista sukupuoli ei mainittu lainkaan edes she/he-pronominilla.

Sudesta käytettiin kuvailujen yhteydessä pääsääntöisesti maskuliinista he-pronominia, mutta toisin kuin Punahilkkan yhteydessä, ainoastaan kolme vastaajista koki tarpeelliseksi mainita suden sukupuolen erikseen.

Kuvaesimerkeissä kaikki Punahilkat on kuvattu oletusarvoisesti naispuolisina.

Miksi Punahilkka on aina tyttö tai nuori nainen? Satujen poliittista ja yhteiskunnallista vaikutusvaltaa laajasti käsitellyt tutkija Jack Zipes argumentoi Punahilkkan olevan ennen kaikkea moraalitarina nuorille tytöille: Jos et pidä tarkkaa kuria omista haluistasi, joudut niiden nielaisemaksi. [ZIPES, 2006, s.40] Kolmessa kuvaesimerkeistä suden ja tytön välillä onkin seksuaalista jännitettä. Lucie Durbianon *Punainen pukee teitä* -sarjakuvassa susi vakuuttelee Punahilkalle rakastavansa tätä vietteläksensä tämän. David Kaplanin *Little Red Riding Hood* -lyhytelokuvassa susi pyytää Punahilkkaa riisuutumaan ja tulemaan kanssaan sänkyyn. Neil Jordanin *The Company of Wolves* -elokuvassa susi ja Punahilkka lyövät suudelma vetoa kumpi ehtii isoäidin mökille ensin.

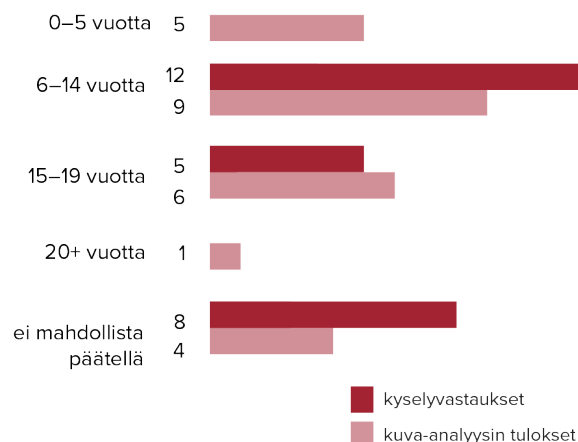
Entä muut tarinan versiot? Niistä seksuaalisuus on siivottu pois, mutta Punahilkka on silti aina naispuolinen. Munkki Egbertin kirjoittamaa kertomusta ei voi sanoa seksuaaliseksi, mutta jo siinäkin päähenkilö on tyttö. *The Path* -videopelissä Punahilkkan tarina esitetään kuusi kertaa. Sudella on pelissä monta eri muotoa miehenä, sutena, pilvenä ja nuorena tyttöinä, mutta Punahilkka on tässäkin kerronnan muodossa aina nuori nainen.

Menettäisikö satu jotain, jos Punahilkka olisikin kuvattu pienenä poikana tai miespuolisena hahmona? Ovatko nykykertojat edelleen jumissa Grimmeiltä perityssä ajatuksessa, että pojan rooli on sankari, joka voittaa ongelmansa ja saada puoli valtakuntaa ja prinsessa, kun tytölle riittää että hän selviää koetelemuksesta jotakuinkin ehjin nahoin? [WARNER, 2014. s.126–128]

Lucie Durbianon sudella on metkut mielessä.

Punahilkka on iältään noin

Punahilkkan arvioitu ikä mainittiin yhteensä 23 kertaa. Osalla vastaajista oli vuoden tarkkuudella määriteltä ikä, toisilla ikähaitari venyi lapsesta teini-ikäiseksi:

“not an infant and not an adult”

Toiset tyytyivät vain määritelmään nuori (*young*). Eniten mainintoja tuli ikien 5–12 välillä, 12 kappaletta.

Kuvaesimerkkien Punahilkkojen iän määrittäminen tarkasti on jokseenkin mahdotonta, mikäli tekstissä ei ikää mainita erikseen. Tämä on siis vain oma, subjektiivinen arvioni. Jaoin ikäskalan kategorioihin 0–5 vuotta, 6–14 vuotta, 15–19 vuotta, yli 20-vuotiaat ja mahdotonta päätellä. Esimerkkin Punahilkoista viisi oli iältään välillä 0–6 vuotta, yhdeksän sijoittui ikähaarukkaan 6–14 -vuotiaat ja kuusi luokkaan 15–19 -vuotiaat. Yksi oli yli 20-vuotias ja neljästä ei ollut mahdollista päätellä*.

Punahilkka on siis niin kyselyvastauksissa kuin kuvaesimerkeissäkin hyvin nuori. Nuoruus nousee esiin myös aiemmin käsittelemässäni Punahilkkan historiallisissa versioissa, joissa Punahilkkaa kuvaileviksi sanoiksi nousevat juurikin nuoruus ja aiemmin mainittu sukupuoli, tyttöys. Munkki Egbert antaa Punahilkalle jopa tarkan iän, viisi vuotta. [ZIELKOWSKI, 1992 s. 564]

Muut käsittelemäni kertojat eivät ole ihan niin tarkkoja, mutta puhuvat kuitenkin “tytöstä” ja “lapsosista”. Italo Calvinon keräämässä *Il lupò e le tre ragazze* -sadussa päähenkilö on kolmesta sisaruksesta nuorin. [Calvino, 1982. s.75–76] Punahilkkan nuoruuden voi siis sanoa olevan yksi ominaisuus, joka on ollut hahmon mukana koko sen kehityksen ajan 1100-luvulta saakka. Nuoruus tekee Punahilkasta kokemattomamman: Punahilkka ei ole vielä kohdannut suden kaltaisia petoja, eikä siis osaa varoa tämän liehittelyitä.

* Esimerkkinä Anna Lubeckan *Hello Kitty is... Little Red Riding Hood* -kirjan päähahmo, jota esittää yksinkertaisesti kissahahmo. Ikääntykö Hello Kitty ystävineen kuin ihmiset, vai kuin kissat?

MUU VAATETUS

Punahilkan muuta vaatetusta punaisen viitan lisäksi kuvailtiin 24 kertaa, ja vastaajilla oli hyvin selkeitä mielikuvia siitä miten Punahilkan kuuluisi pukeutua. Yleisimmäksi mainituksi vaatteeksi nousi mekko, joka mainittiin viisitoista kertaa. Hame mainittiin neljä kertaa ja paita seitsemän kertaa. Kengät mainittiin kymmenessä kuvauksessa, joista kolmessa kenkiä kuvailtiin saappaiksi. Shortseja käytti yksi Punahilkoista, muuten housut eivät saaneet jalansijaa. Esiliina mainittiin kaksi kertaa.

Tyylillisesti kuvaileviksi sanoiksi vastauksissa nousi vaatteiden vanhanaikaisuus:

"old-fashioned", "medieval style"
"18th – 19th century"

ja vaatimattomuus:

"slightly tattered", "peasant garb"

Punahilkka ei ole meidän aikamme henkilö, vaan sijoittuu jonkinlaiseen kuvitteelliseen historialliseen universumiin, rinnakkais-keskiaikaan jossa on sijaa lohikäärmeille ja ritareille kiiltävissä sotisovissa. Punahilkka ei myöskään ole prinsessa tai yläluokan edustaja, vaan tavallinen tyttö hieman nuhjaantuneissa vaatteissaan:

"a long, slightly tattered brown dirndl dress over a beige linen shirt. On her shoulders is a chequered woolen shawl and tied around her waist is a plain apron. She wears soft, medieval leather soled shoes on her feet"

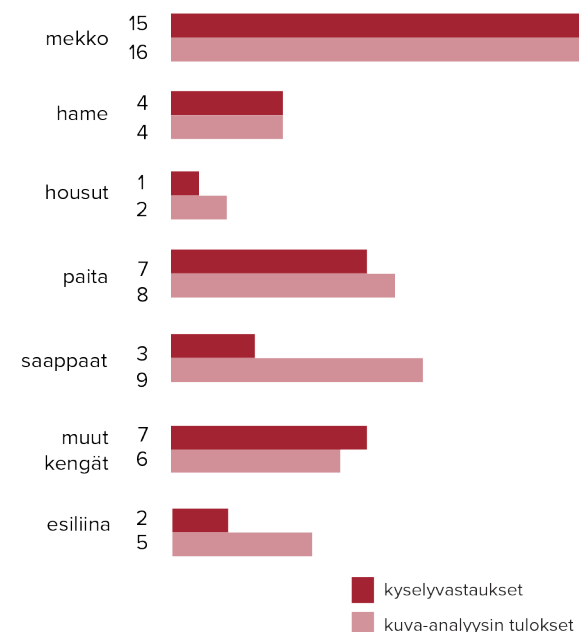
Kuvaesimerkeissä noudatettiin kyselyvastausten linjaa kuudentoista esimerkki-Punahilkan pukeutessa mekkoon. Hametta käytti neljä ja housuja kaksi Punahilkoista. Kahdeksalla oli jonkinlainen paita joko mekon alle puettuna tai muihin vaatteisiin yhdistettynä. Kengistä saappaat jalassa oli yhdeksällä Punahilkalla ja kuudella oli mary-jane-malliset remmikengät. Esiliinan vyötäisilleen oli kietonut viisi esimerkeistä.

Tyylillisesti kuvaesimerkkien Punahilkat olivat hyvin erilaisia toisistaan: kuudessatoista esimerkissä Punahilkan tyyliä voisi kuvailla nykyaikaiseksi tai kuvitusajankohtaansa sopivaksi esimerkkinä mainittakoon Ingrid Vang Nymanin iloisen kuosikas Punahilkka 1940-luvulta.

Kahdeksassa esimerkissä oli lähdetty tavoittelemaan tuota aiemmin mainittua rinnakkais-keskiaikaa. Tästä selkein esimerkki oli *The Witcher 3: The Wild Hunt* -peli. Puolalaisen CD Projekt Red -studio luoma pelin Punahilkka-hahmo on valmis taisteluun, ja pukeutuu sen mukaisesti: pitkiin housuihin, saappaisiin, nahkatakkiin ja käsisuojaan sekä punaiseen viittaan. Mukanaan hän kantaa miekkaa.

Jan Lööfin kuvittama Punahilkka vuodelta 2008 on puolestaan herttaisen talonpoikainen hahmo: punaiseen mekkoon ja valkoiseen essuun pukeutunut tyttö on kietaissut päähänsä punaisen huivin ja kiskaissut jalkaansa puukengät.

Punahilkan muut vaatteet

Ingrid Vang Nymanin railakas Punahilkka.

Jan Lööfin Punahilkka taitaa käytännön pukeutumisen salat.

The Witcher 3 -pelin Punahilkka sotisovassaan.

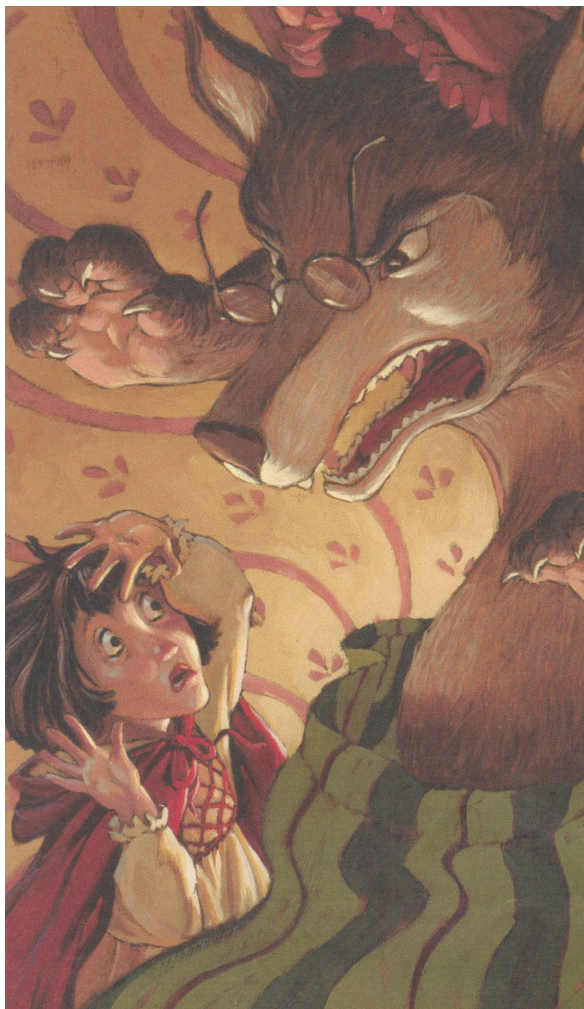
HIUKSET

Hiusten väri ja kampaus sai kyselyssä yhteensä 23 mainintaa. 13 vastaajan mielestä Punahilkkan hiusten kuuluu olla ruskeat, viiden vastaajan mielestä Punahilkka taas on blondi, kolmelle vastaajalle Punahilkka esittäytyy mustatukkaisena ja kolmen mielestä hänen hiuksensa ovat “tummat”. Kampauksista palmikot, kiharat ja saparot saivat kaikki kolme mainintaa.

Kuvaesimerkeissä hiusten väreissä oli hieman enemmän hajontaa, mutta niissäkin tummatukkaiset Punahilkat veivät voiton. Kiinnostavaa kyllä kuvissa oli mukana myös muutama punatukkainen Punahilkka, joka ei yhdenkään vastaajan mielestä ollut Punahilkalle “oikea” väri.

Voittoisa kampaustyyli Punahilkoilla oli auki olevat hiukset, joita oli 15 esimerkillä. Leteillä hiukset olivat kolmella Punahilkalla, ja poninhäntää tai saparoita käytti kumpiakin yksi Punahilkka. Kiharat hiukset oli kuudella esimerkeistä ja suorat kolmella toista. Pituuksista yleisin oli puolipitkä hiustyyppi, joka löytyi 9 esimerkeistä. Pitkiä hiuksia oli seitsemällä Punahilkalla, lyhyitä neljällä ja kokonaan kaljuja oli kaksi. * Otsatukka oli kymmenellä Punahilkoista.

*Toinen kaljuista on hiiri ja toinen kissa, joten hahmot eivät välttämättä niinkään ole kaljuja kuin kenties hyvin lyhyen turkin peittämiä.

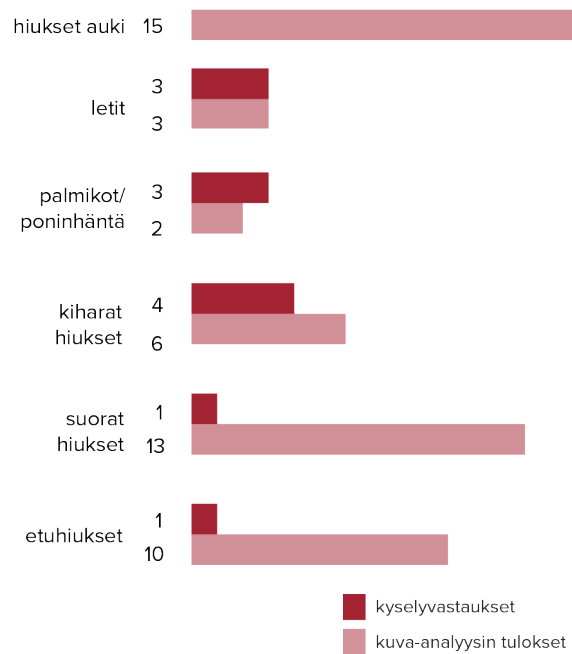

Scott Wakefieldin Punahilkalla on Punahilkkan yleisin hiuskuontalo: puolipitkä, auki oleva ruskea tukka etuhiuksilla.

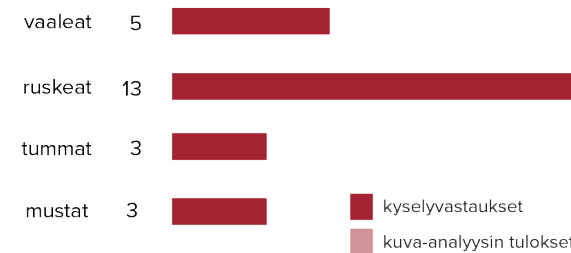
Punahilkkan hiustenväri (kuva-aineisto)

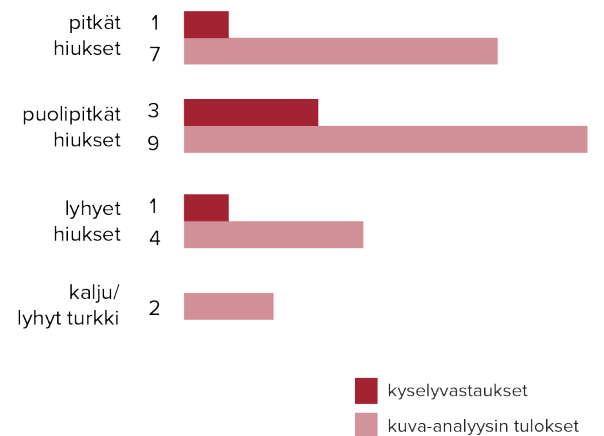
Punahilkan hiustyyli

Punahilkan hiukset ovat väritään

Punahilkan hiusten pituus

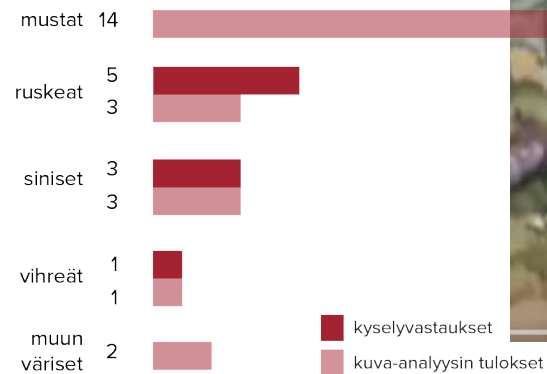

SILMÄT

Silmien väri mainittiin kahdeksassa vastauksessa. Ruskeat silmät saivat viisi mainintaa, siniset kolme ja vihreät yhden.

Kuvaesimerkeissä neljällätoista Punahilkoista mustat silmät - silmät oli kuvattu joko pelkkänä pyöreänä läiskänä tai sitten valkuaisena ja muuten sena ilman erillistä iiristä. Kolmella Punahilkalla ruskeat silmät, kolmella siniset silmät ja harmaita, vihreitä tai punaisia silmiä esiintyivät kerran jokaisella.

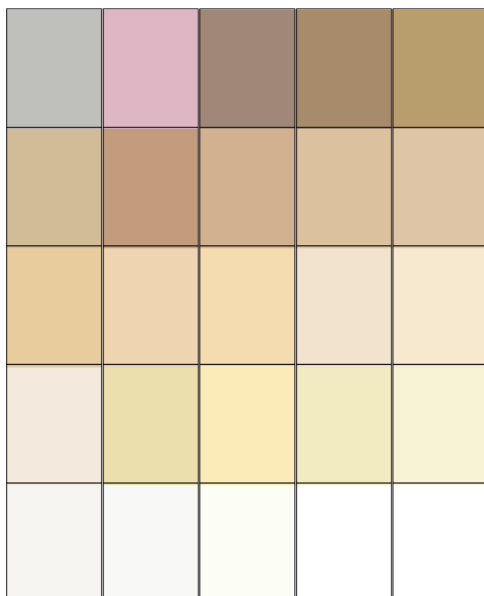
Punahilkan silmät ovat väriltään

Burt Gillettin Punahilkalla on kuvaesimerkeissä eniten mainintoja saaneet mustavalkoiset silmät mutta epätyypillinen vaalea tukka.

IHONVÄRI

Punahilkkan ihonväri (kuva-aineisto)

Neil Jordanin Punahilkalla on kaikista aineiston Punahilkoista tummin iho.

Punahilkkan ihonväri mainittiin 13 kertaa. Kahdessa-toista maininnoista Punahilkkaa pidettiin vaaleaihoisena. Perustelunsa vaalealle ihonvärille antoi yksi vastaajista:

"She is white because it is a European story"

Yhdessä Punahilkkan arveltiin voivan olla joko vaalea- tai tummaihoisin.

"If she is white she - - but she could also be black"

Kuvaesimerkeissä Punahilkka oli poikkeuksetta kuvattu vaaleaihoisena. Tummin ihonsävy oli colordropper -työkalun mukaan Neil Jordanin *In the Company of Wolves* -elokuvan Punahilkalla (vierinen kaavio, kolmas ruutu vasemmalta). Tämän sivun vasemmaisimpana olevasta ruutukaappauksesta voi kuitenkin huomata, että Punahilkka on tässäkin versiossa selvästi vaaleaihoisin.

ASUSTEET

Punahilkkan mainittiin kantavan koria yhdessätoista kuvauksessa. Yksi kori oli täytetty makeisilla, toinen leivällä ja viinillä, viidessä kori sisälsi jonkinlaista ruokaa ilman sen kummempaa tarkennusta.

Kuvaesimerkeistä 19 Punahilkkaa kantoi mukanaan koria ja kolme muuta laukku. Kahdella Punahilkoista oli korin lisäksi mukanaan jokin muu esine (kirja, pehmonalle) ja yhdellä miekka. Kaksi Punahilkoista ei kantanut mukanaan mitään.

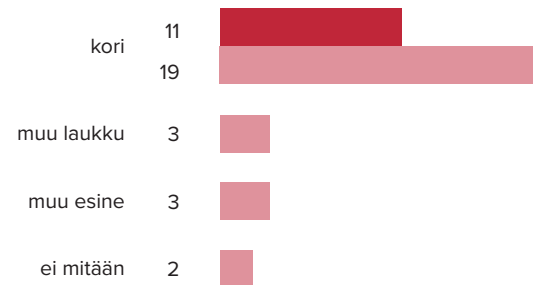
Kori luo Punahilkkan matkalle tarkoituksen, hänhän on matkalla helpottamaan sairaan isoäitinsä oloa erinäisillä herkuilla.

Sue Heapin *Very Little Red Riding Hood* -kirjan Punahilkalla on sympaattisen mummomainen pyörillä vedettävä kärry, joka tuo tarinan ja sen päähenkilön nykyaikaan punottujen pajukorien maailmasta. Heapin Punahilkka kantaa myös mukanaan pientä pehmonallea, korostaen hahmon lapsekkuutta.

Sue Heapin Punahilkka, nallekarhu ja vedettävä kärry.

Punahilkkan kantama asuste

■ kyselyvastaukset
■ kuva-analyysin tulokset

SUDEN
TULOKSET

TURKIN VÄRI

Suden turkin väri mainittiin 28 kertaa. 18 vastaajista piti sutta harmaana, seitsemän ruskeana, yksi valkoisena ja kolme tummana tai mustana. Suden turkkia kuvailtiin värin lisäksi muilla tavoin seitsemän kertaa. Kuudessa vastauksista turkkia kuvailtiin takkuiseksi ja hoitamattomaksi, yhdessä karvaiseksi (*hairy*).

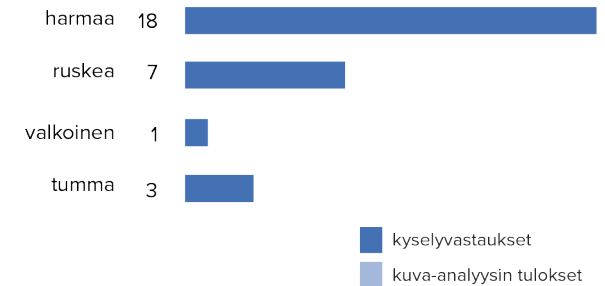
Kuvaesimerkeissäkin susi oli pääasiassa musta, harmaa tai ruskea. Yhtään valkoista sutta ei kuvista löytynyt. Susien turkit olivat pääosin murrettuja ja tummia, kuten Mercer Mayerin *Favorite Tales from Grimm* -kirjaan tekemässä kuvituksessa. Muutamia kaavasta poikkeavia yksilöitä löytyi violetin ja turkoosin sävyissä, kuten Nicoletta Ceccolin unenomaisen kauniissa pastellikuvituksessa.

Väreillä on visuaalinen paino (*visual weight*), ja tummat värit luovat mielikuvaa vahvuudesta ja painosta, vaaleiden muistuttaessa keveydestä ja hauraudesta. [SEEGMILLER, 2002. s.80] Tumma ja luonnonläheinen susi luo sopivaa kontrastia ja antaa Punahilkkan viitan värin hehkua. Suden tumma turkki sulautuu metsään, toisin kuin kirkkaana loistava Punahilkkan viitta.

Suden turkin väri, kuva-aineisto

Suden turkki on

Nicoletta Ceccolinin turkoosi susi.

Mercer Mayerin susi naamioituu hyvin metsään, ei niin hyvin mummon lakanoihin.

SUDEN KOKO

Suden koko mainittin kyselyvastauksissa 27 kertaa. Suurin osa koon maininneista vastaajista oli yksimielisiä: Suden kuuluu olla suuri.* *Big, large ja tall* olivat sudesta käytettyjä adjektiiveja jotka toistuivat lähes kaikissa vastauksista. Yksi vastaajista kuvaili sutta adjektiivilla *human-sized*.

* “*giant fuckin wolf*”, kuten yksi vastaajista muotoili.

Kuvaesimerkkien suden ja Punahilkkan koeroja tutkin piirtämällä yksiväriset alueet kuvitusten tai kuvakaappausten hahmojen päälle ja vertailemalla näiden alueiden pinta-aloja koko kuva-alueen pinta-alasta Image Color Summarizer -työkalun avulla.

Image Color Summarizer laskee eri värialuiden prosentuaalisen koon koko kuvan pinta-alasta, jonka jälkeen hahmojen verrannollinen koko on helppo laskea jakamalla suden prosenttiosuus Punahilkkan prosenttiosuudella. Täydellistä kokosuhdetta ei kuvista voi saada, sillä harvassa kuvassa Punahilkka ja susi esitetään kumpikin samalta etäisyydeltä ja samassa kuvakulmassa ilman että kummankaan edessä olisi minkäänlaista näköestettä. Mielestäni tällä menetelmällä kuvista saa kuitenkin ainakin suurpiirteisen hahmotelman hahmojen välisistä kokeroista.

Vaikka lähes kaikki sudet olivat kuvaesimerkkisessä Punahilkkaa suurempia, oli niiden koissa silti hajontaa:

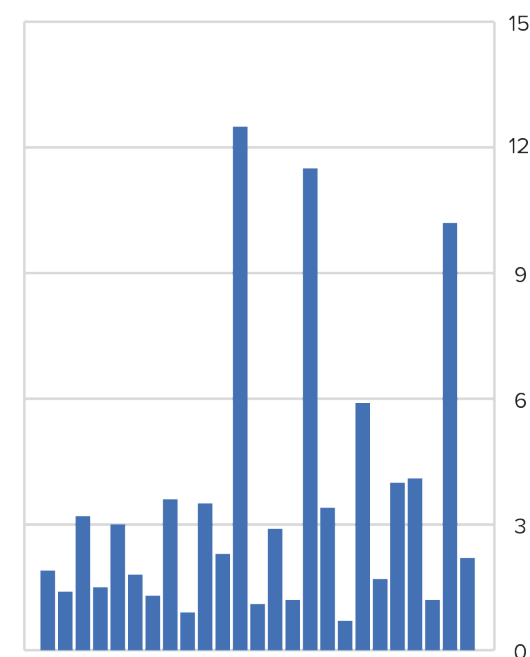
4 Yli 5,1+ Punahilkkan kokoinen
6 3,1–5 kertaa Punahilkkan kokoinen
4 2,1–3 Punahilkkan kokoinen
9 1,1–2 Punahilkkan kokoinen
2 1,0 ->Punahilkkan kokoinen

Susien yhteenlaskettu keskiarvoinen koko on 3,5 kertaa Punahilkkaa suurempi.

Pienin susista oli jo aiemmin mainittu Liz Pichonin ja Rachel Mortimerin *Red Riding Hood and the Sweet Little Wolf*-satukirjan susi, kooltaan vain 0,7 Punahilkkan koosta. Ssatukirjassa susi onkin Punahilkkaa pienempi (ja myös viattomampi). Kirjassa sekä suden koko että väritys on käännetty tarkoituksellisesti pääläelleen, ja iso paha susi onkin pikuruinen, herttaisen vaalean violetti olento joka ei missään nimessä halua syödä pieniä tyttöjä. Punahilkka tarinassa on myös keskimääräistä Punahilkkaa lyhyempi, vain 3,5 päätä, mutta suden rinnalla neuvokas ja oma-aloitteinen Punahilkka vaikuttaa kokoaan suuremmalta.

Suurin susista oli Kevin Coldenin *Grimm's Fairy Tales* -kokoelmaan kuvittama susi. Coldenin susi on rajattu kuvaan vain puolikkaana, mutta se on silti 11,5 kertaa kuvituksen Punahilkkan kokoinen.

Kuvaesimerkkien suden pinta-alallinen koko verrattuna Punahilkkan kokoon.

g Hood pulled back the covers and screamed!
was the Big Bad Wolf!

“Help!” she shouted.
“Wolf!”

Liz Pichonin susi on pieni, pinkki ja peloissaan.

Kevin Coldenin jättiläissusi vs. Punahilkka.

RUUMIINRAKENNE

Suden ruumiinrakenne mainittiin kyselyssä kuusi-
toista kertaa. Viidessä vastauksessa korostui suden
eläimellisyys ja susimaisuus:

"Canine build and posture"

ja kolmessa ihmismäisyys:

"like a human body with a wolf head"

Lihaksikas ruumiinrakenne sai kolme mainintaa,
hoikkuus kaksi ja laihuus kolme.

Kuvaesimerkkien sudet olivat vartalo-tyypiltään
tasaisesti jakautuneita: joukosta löytyi lihaksikkaita
(7 esimerkkiä), hoikkia (6 esimerkkiä), laihoja (5
esimerkkiä) tai lihavia (5 esimerkkiä) susia.

Hahmosuunnittelussa pelkistetyille geometrisille
muodoille annetaan usein voimakkaita kuvailevia
sanoja:

vakaus
luotettavuus
turvallisuus
vahvuus

aggressiivisuus
epärehellisyys
jännite
aktiivisuus

leikkisyys
ystävällisyys
lapsenomaisuus
hyvyys

[TILLMAN, 2011. s.68-72,
SERJENT-TIPPING & CLEE, 2015. s. 45]

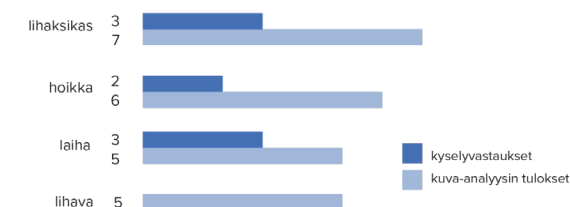
Harva hahmoista koostuu pelkästään yhdenlaisista
geometrisista muodoista, mutta muotoja käyttämäl-
lä voidaan luoda haluttua mielikuvaa hahmoista
sekä kontrastia näiden välille. Punahilkka esitetään
usein pienenä, pyöreähkönä muotona korostamaan
hahmon lapsekkuutta ja haavoittuvuutta. Susi on
suuri, teräväkulmainen ja aggressiivinen, Punahil-
kan vastakappale.

Bethan Woollvinin susi on kiinnostava yhdistelmä
pyöreyttä ja teräviä kulmia. Susi on paksu, töppöjal-
kainen ja huvittavan suuri ahtautuessaan isoäidin
nitkuvaan pieneen sänkyyn. Terävyttä suteen tuo
sinne tänne sojottava, piikkimäinen turkki, neu-
lamaiset kynnet, terävä kuono ja sahaa tai haita
muistuttavat hampaat. Isoäidin yöpaidan ja lakanan
pyöreistä muodoista koostuvat koristereunat ja
pehmeä huulipuna korostavat suden kulmikkaita
muotoja.

Anna Lubeckan *Hello Kitty is... Little Red Riding
Hood* -kirja on hyvä esimerkki siitä, kuinka suden
hahmolta voidaan riisua kaikki aggressiivisuus
tekemällä siitä tasaveroisen kokoinen ja muotoinen
Punahilkkan kanssa. Lubeckan sudessa ei ole mitään
kulmikasta tai terävää, ja hahmojen väliltä katoaa
kaikki jännite. Lubeckan hampaatonta, pyöreän-
pehmoista sutta on mahdotonta kuvitella syömässä

ketään. Väkivallalla tai edes sen aavistuksella ei ole
sijaa Hello Kittyn maailmassa. Tämä tietysti herät-
tää kysymyksen, onko järkevää kertoa tällaisessa
ympäristössä tarinaa, jonka keskiössä on väkivaltai-
nen teko?

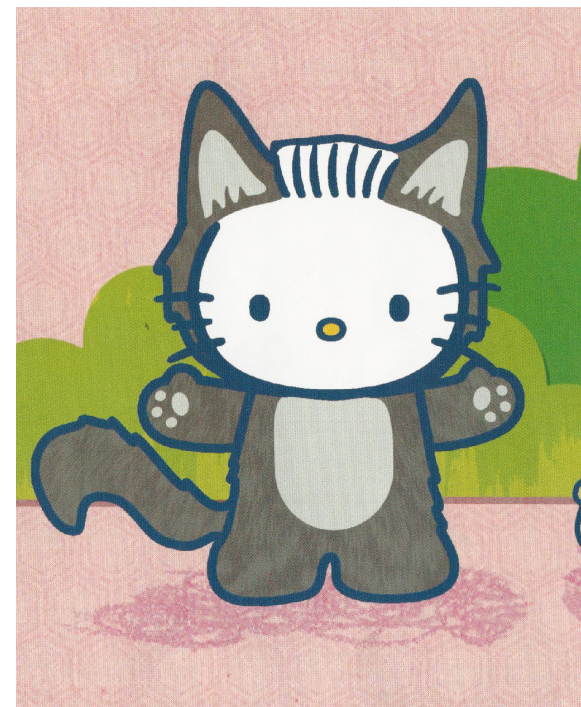
Susi on vartalo-tyypiltään

Bethan Woollvinin susi testaa isoäidin sängyn kestävyyskykyä.

Anna Lubeckan pyöreä, pehmeä susi.

IHMISMÄISYYS

Suden ihmismäisyyttä muutenkin kuin vain fyysiltä ominaisuuksiltaan korosti viisitoista vastaajista. Kymmenen vastaajista kuvaili sutta joko sanoilla *anthropomorphic** tai *humanoid**. Ihmismäisiksi piirteiksi vastaajat kokivat esimerkiksi suden puhekyvyn sekä taidon luoda monimutkaisia suunnitelmia ja imitoida ihmiskäyttäytymistä niin hyvin, ettei Punahilkka erota sutta omasta isoäidistään. Kolme vastaajista arveli suden olevan todennäköisemmin legendojen ihmisusi kuin ”oikea” susi.

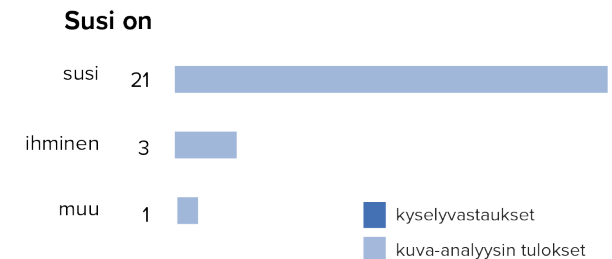
Kuvaesimerkeissä 21 esimerkeistä esittää suden sutena, kolme ihmisenä ja yksi susipukuun pukeutuneena kissana. Kaikki kuvaesimerkkien sudet kykenevät vähintäänkin puhumaan ja luomaan suunnitelmia, mikä tekee niistä ihmismäisiä, vaikka niiden ulkomuoto olisikin realistinen susi. Ihmismäisyys on oleellinen osa tarinan sutta. Jos susi ei olisi käytökseltään ihmismäinen, se söisi Punahilkkan suihin ensi kohtaamisella sen sijaan että se vaivautuisi huijaamaan Punahilkkaa ja naamioitumaan mummoksi.

Elokuvaohjaaja Neil Jordanin *The Company of Wolves* -elokuvassa susi kokee muodonmuutoksen ihmisestä sudeksi. Ensimmäisen kerran susi näyttäytyy elokuvassa ihmisenä, liehittelevän metsästäjän hahmossa. Kirjaillussa takissaan, sileäksi ajeltuna ja kiharat hiukset elegantille kampaukselle aseteltuna metsästäjä on huolitellun herrasmiehen

perikuva. Kevyen flirttailun siivittämänä Punahilkka ja metsästäjä lyövät suukosta vetoa kumpi saapuu ensin isoäidin mökille, ja kumpikin lähtee matkaan omaa reittiään. Metsästäjä saapuu mökille ensimmäisenä, ja lyhyen nujakan jälkeen läpsäisee posliiniksi muuttuneen mummon pään irti(!).

Punahilkkan saapuessa isoäidin mökille aiemmasta herrasmiehestä on enää vähän jäljellä. Huoliteltu vaatetus on vaihtunut avonaiseen puseroon, silmät ovat muuttuneet keltaisiksi ja kulmakarvat sekä hiukset rehottavat villinä. Jännityksentäyteisen jälleennäkemisen lopulla Punahilkka ampuu metsästäjää tämän omalla haulikolla ja metsästäjä käy läpi intensiivisen muodonmuutoksen, jonka jälkeen lattialla nököttääkin varsin vaarattoman oloinen susi, jota Punahilkka jää silittelemään.

Jordanin susi on pelottavimmillaan puolivälissä ihmistä ja sutta. Tässä vaiheessa susi kykenee vielä liehittelyyn mutta on menettämässä otteen sa ihmisyydestä ja käy koko ajan hurjemmaksi. Irtaantuessaan ihmishahmostaan ja muuntautuessaan kokonaan eläimeksi susi menettää ison osan vaarallisuuttaan. Susi ei enää yritä liehitellä tai manipuloida ketään. Punahilkkakin tuntee enää sääliä sutta kohtaan, huomioiden että sen ulkona odottava lauma todennäköisesti hylkäisi laukauksesta loukkaantuneen pedon.

Neil Jordanin suden matka metsämiehestä sudeksi tiivistettynä neljään kuvaan.

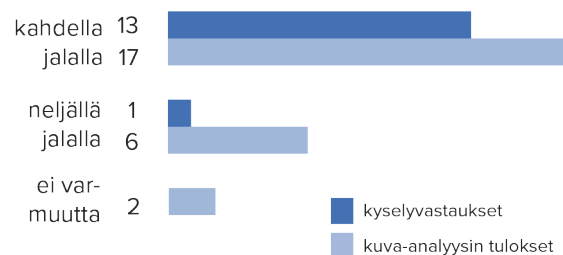
KÄVELYTYYLII

Suden kävelytyylin mainitsi neljätoista vastaajaa. Vastauksista ylivoimainen enemmistö (13 vastaajaa) mainitsi suden liikkuvan joko osittain tai kokonaan kahdella jalalla. Ainoastaan yksi vastaajista piti neljällä jalalla kävelyä Punahilkkan sudelle ominaisena.

Kuvaesimerkeissä oli hieman enemmän hajontaa. 17 kuvien susista käveli kahdella jalalla ja kuusi neljällä jalalla. Kaksi susista oli kuvattu niin ettei niiden liikkumisesta voinut olla varma.

Suden noustessa kahdelle jalalla kokoero hahmojen välillä korostuu, suden katsoessa Punahilkkaa ylhäältä alaspäin. Kahdella jalalla käveleminen tekee sudesta myös hahmona ihmismäisemmän: Burt Gilletin *The Big Bad Wolf*-animaation nimikohahmo hiippailee varpaisillaan, kiipeää näppärästi puuhun ja jopa esittää huvittavan balettiansiesityksen. Neljällä jalalla meno ei helposti näin sulavaksi äityisi.

Susi kävelee

Burt Gilletin iso paha susi puskassa.

HAMPAAT

Bethan Woollvinin susi esittelee purukalustoaan.

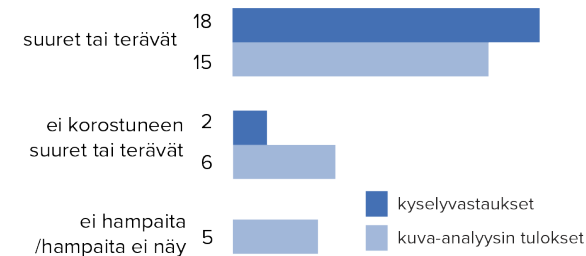
Sadun käännekohtana voidaan pitää hetkeä jossa Punahilkka ihmettelee suden suuria hampaita, silmiä ja korvia. Näistä kolmesta ominaisuudesta kuitenkin vain suden hampaat nousivat erityisesti esille kuvailuissa.

Kyselyvastauksissa mainintoja hampaista oli yhteensä 20 kappaletta, joissa hampaita kuvailtiin pääsääntöisesti isoiksi (11 mainintaa) ja teräviksi (12 mainintaa).

Kuvaesimerkeissä viidellätoista sudella oli korostuneen suuret tai terävät hampaat, kuudella hampaat näkyivät mutta eivät olleet korostuneen terävät tai suuret ja viidellä sudella hampaita ei näkynyt.

Hyvä esimerkki korostuneen terävistä hampaista on jo ruumiinrakenteensa puolesta aiemmin mainittu Bethan Woollvinin susi, jonka hampaat ovat kuin sirkkelisahan laita.

Suden hampaat ovat

SILMÄT

Suden silmät mainittiin 13 kertaa. Viidessä maininnassa silmiä kuvailtiin isoiksi, loput keskittyivät silmien väreihin. Keltaiset silmät saivat viisi mainintaa, mustat kolme, ja ruskeat sekä vihreät silmät mainittiin kumpainenkin kerran.

Kuvaesimerkeissä suden silmien värissä oli havaittavissa selvää vaihtelua, vaikka keltaisen sävyissä toistuvat iirikset olivatkin yleisiä. Toisin kuin kyselyvastauksissa, kuvissa esiintyi myös puna- ja sinisävyisiä silmiä. Suurimmalla osalla kuvaesimerkkien susista oli värillinen iiris, toisin kuin Punahilkoilla joilla oli suurimmassa osassa kuvaesimerkkejä pelkästään mustat nappisilmät.

Suden kasvot olivat muutenkin kuin silmien osalta varsinkin kuvakirjaesimerkeissä huomattavasti yksityiskohtaisemmat ja ilmeikkäämmät kuin Punahilkkan.

Punahilkka on kuvaesimerkeissä usein passiivinen hahmo jonka ilmeet kuvailevat yksinkertaisia tunnetiloja: iloa ja pelkoa. Punahilkka ei valehtelee tai yritä piilotella tunteitaan, toisin kuin susi. Yksinkertaiset nappisilmät, huomaamaton nenä ja pieni kiinni oleva suu riittävät ilmaisemaan Punahilkkan perustunteet.

Suden täytyy kyetä ilmehtimään Punahilkkaa enemmän näyttääkseen samaan aikaan tarpeeksi luotettavalta että pahantahtoiselta. Kuvaesimerk-

kien sudet siristävät silmiään, kurtistavat kulmiaan
ja hymyilevät suu apposen auki, terävät hampaat
auringossa kiiltäen.

Suden silmien väri
(ylärivi pupilli, alarivi iiris), kuva-aineisto

Arto Törmäsen keltasilmäinen susi ja viekas hymy.

KUONO

Alison Jayn susi, metsien delfiini?

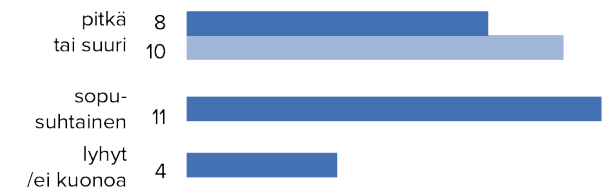
Kuono nousi esille yhdessätoista vastauksista. Näistä kahdeksassa suden kuonoa kuvailtiin joko pitkäksi tai suureksi.

Kuvaesimerkeissä 11 sudella oli sopusuhtainen* kuono, kymmenellä pitkä. Lyhyt kuono (tai ei kuonoa lainkaan) oli neljällä susista.

*tässä tapauksessa sopusuhtainen tarkoittaa muihin piirteisiin verrattuna lähellä realistisia mittoja olevaa suden kuonoa.

Pitkä kuono sopii suden kulmikkaaseen visuaaliseen muotoon, tehden hahmosta entistäkin terävämmän. Liioiteltu kuono saattaa tehdä hahmosta myös toisaalta koomisen, tarkoituksella tai tahattomasti. Alison Jayn *Little Red Riding Hood* -kirjan suden virtaviivaisen pyöreä, sileä vartalo, pikkuruiset silmät ja nopeasti suipeneva kuono tekevät sudesta hassusti delfinimäisen olennon.

Suden kuono on

■ kyselyvastaukset
■ kuva-analyysin tulokset

VAATETUS

Vaatteet tai niiden puute mainittiin suden yhteydessä yhdeksän kertaa, joista kuudessa korostettiin sitä, että susi ei käytä vaatteita mikäli ei ole naamioitunut isoäidiksi. Kolme vastaajista kuvaili suden käyttävän vaatteita, mutta näistäkin yksi arveli suden käyttävän vaatetusta lähinnä huijatakse ihmisiä.

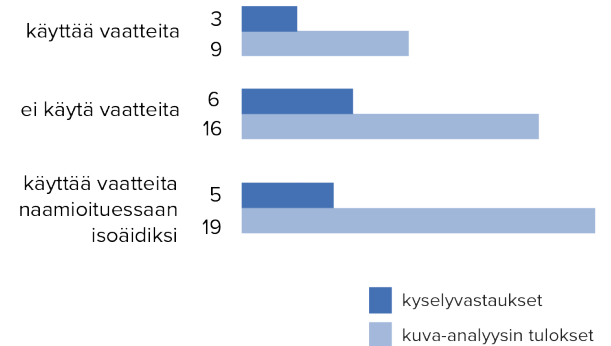
Kuvaesimerkeissä vaatteita käytti yhdeksän sutta. Kuusitoista susista esiintyi ilman rihmankiertämää.

Vaatetus on myös yksi tapa inhimillistää susi, mutta jostain syystä se ei ole silti yhtä suosittu esimerkki- en parissa. Ehkä se toisi suden liian lähelle ihmistä? Vaatteetta susi on petomaisempi ilmentys, ei osa itsensä säädyllyisesti vaatettavien ihmisten yhteiskuntaa.

Yksi mainitsemisen arvoinen esimerkki on Emma Chichester Clarkin susi, joka vähät välittää naami- oitumisesta. Susi pukeutuu kuin poptähti Prince keltaruudullisiin pussihousuihin, röyhelöpaitaan, violettiin takkiin ja jättimäiseen, sulalla koristeltuun punaiseen hattuun. Chichester Clarkin susi ja Punahilkka ovat pukeutuneet samansävyisiin asuihin, mikä tekee heistä harvinaisuuden kuvaesimerkkien joukossa: yleensä susi on huomattavasti vaatimat- tomammissa vaatteissa ja värityksessä kuin Puna-

hilkka. Chichester Clarkin susi näyttää kuuluvan metsään vähemmän kuin itse tarinan Punahilkka. Erikoinen puvustus tuo suteen lipevyyttä ja herättää mielenkiinnon: Mistä susi on saanut vaatteensa? Vaatteet ovat puhtaat ja ehjät, joten susi selvästi huoltaa vaatteitaan.

Susi

Emma Chichester Clarkin susi on valmiina valloittamaan estradit.

VAATETUS ISOÄITINÄ

Isoäidin vaatteita, joihin susi tarinassa perinteisesti naamioituu, kuvaili viisi vastaajista. Kaikissa näissä vastauksissa isoäiti käytti perinteistä yömyssyä ja yöpaitaa, tai yhden vastaajan sanoin:

"an old lady's nightgown and cap"

Kuvaesimerkkien susista 19 naamioitui isoäidiksi vaatetuksen avulla, kuusi susista ei naamioitunut tai naamioitumista ei kuvattu. 15 naamioituneista susista käytti yömyssyä ja 11 yöpaitaa. Yhdeksällä susista oli silmälasit, joita taas vastaajat eivät mai-

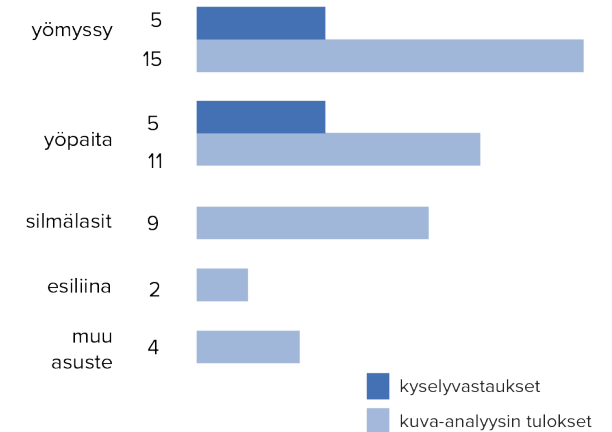
ninneet kertaakaan. Kahdella oli esiliina, ja neljällä jokin ainutkertainen asuste: kudin, peruukki ja kuumemittari, huivi sekä hiuskoriste.

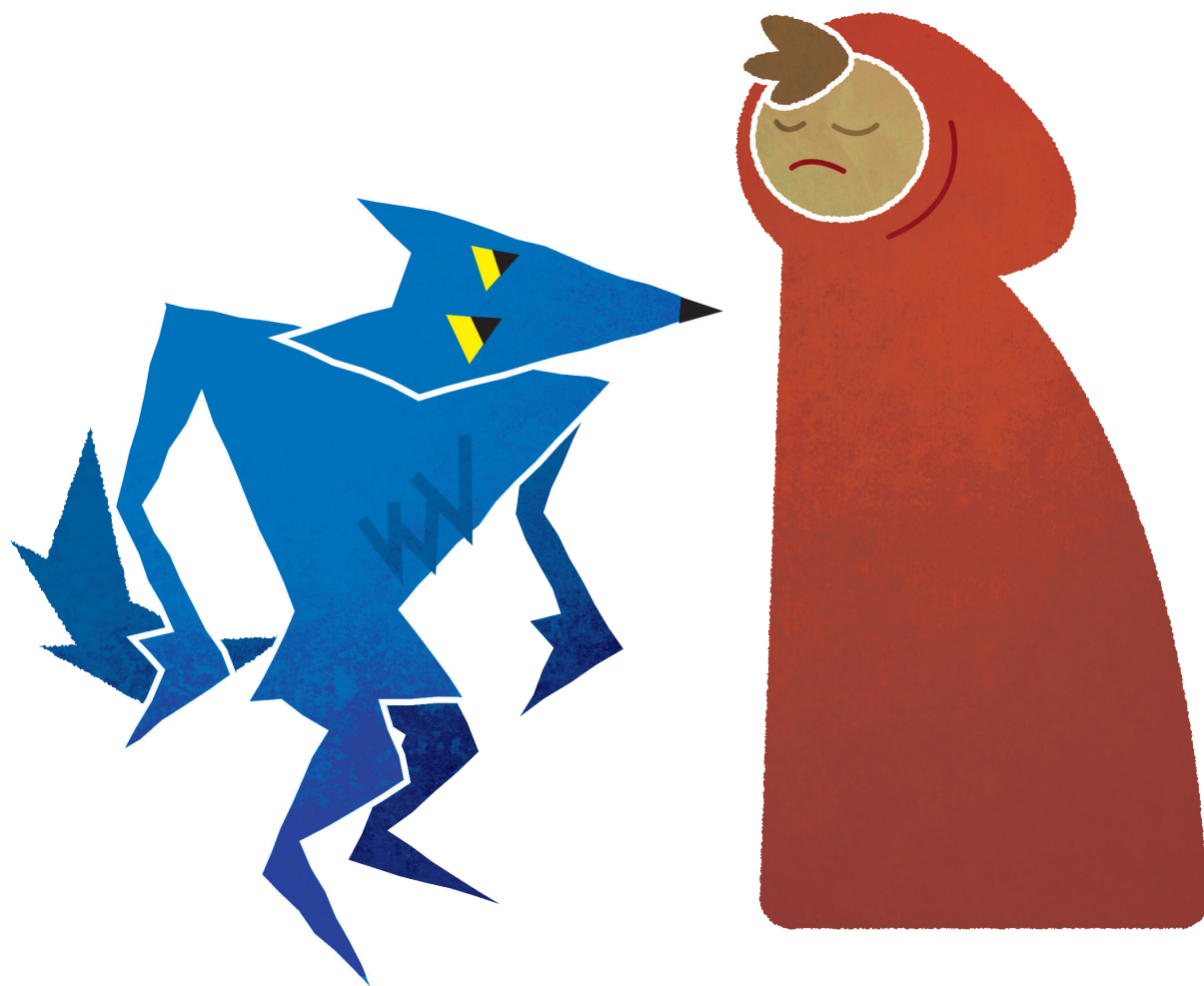
The Witcher 3: A Wild Hunt -pelin susi on koko pelissä esiintymisensä ajan pukeutunut pikkuruisiin silmälaseihin, yömyssyyn ja nuhruiseen lannevaatteeseen, joka on ehkä joskus ollut yöpaita. Maagiseen satumailmaan vangittu susi on joutunut esittämään samaa Punahilkkan kohtausta vuosikausia, joten ymmärrettävästi vaatetuskaan ei ole enää uusimmasta päästä.

The Witcher 3 -pelin susi kärsii.

Naamioituessaan isoäidiksi sudella on päällään:

TULOJEN YHTEENVETO

"On helppoa tehdä erinäköisiä hahmoja erilaisuuden tähden, mutta hyvin vaikeaa tehdä erinäköisiä ja parempia hahmoja kuin mitä olemme nähneet. Tästä tietysti tulee jokaisen hyvän konseptisuunnittelijan tavoite: tasapaino tuntemattoman ja tutun välillä."

SCOTT ROBERTSON (LE ET AL. 2005. S.32)

Millaisia hahmoja Punahilkka ja susi siis ovat? Eroavatko kyselyyn vastanneiden ja kuvittajien mielikuvat toisistaan? Toteutuuko Scott Robertsonin ajatus tasapainosta tutun ja tuntemattoman välillä? Yhteenvetoon olen koonnut lyhyet kuvaukset kyselytuloksen ja kuvaesimerkkien lopullisista hahmoista.

KYSELYTULOKSIEN PUNAHILKKA JA SUSI

Kyselyyn vastanneiden Punahilkka on punaiseen viittaaan pukeutunut pienikokoinen ja lyhytkasvuisen tyttö. Hän on nuori, noin 5–12 vuoden ikäinen. Hänellä on yllään vanhanaikainen mekko joka on joko sininen, valkoinen tai ruskea ja mustat kengät. Hänellä on ruskeat hiukset, ruskeat silmät ja vaalea iho. Hän kantaa ruoalla täytettyä koria.

Susi on kyselyyn vastanneiden mielikuvissa harmaaturkkinen ja suuri. Susi voi olla lihaksikas tai laiha. Susi kävelee kahdella jalalla. Sudella on suuret ja terävät hampaat, suuret, keltaiset silmät sekä pitkä kuono. Susi ei käytä vaatteita paitsi naamioituessaan isoäidiksi, jolloin hän pukee ylleen yömyssyn ja yöpaidan.

KUVAESIMERKKIEN PUNAHILKKA JA SUSI

Kuvaesimerkkien Punahilkka on pukeutunut punaiseen viittaaan, punaiseen mekkoon ja punaisiin saappaisiin. Punahilkka on nuori, noin 6–14 -vuotias. Hänellä on ruskeat, auki olevat hiukset, mustat silmät ja vaalea iho. Hän kantaa mukanaan koria.

Kuvaesimerkkien susi on harmaa, 3,5 kertaa Punahilkkan kokoinen ja ruumiinrakenteeltaan hoikka tai lihaksikas, vaikkakin kuva-esimerkkien sudella on lähes yhtä suuri mahdollisuus olla myös lihava tai korostetun laiha. Se kävelee kahdella jalalla. Suden kuono on sopusuhtainen, ja sillä on suuret ja terävät hampaat ja keltaiset silmät. Susi ei käytä vaatteita, paitsi naamioituessaan isoäidiksi, jolloin se pukee ylleen yömyssyn, yöpaidan ja silmälasit.

LOPPUAJATUKSIA

Punahilkka on äärimmäisen tunnettu tarina. Toisin kuin monet Disney-käsittelyn saaneet sadut, siitä ei ole kuitenkaan tehty sitä yhtä tiettyä versiointia jonka kaikki olisivat lukeneet tai nähneet. Punahilkka on ennemminkin kokoelma lyhytelokuvia, satukirjoja ja viittauksia, elävä ja eteenpäin liikkuva tarina. Halusin tietää, vaikuttaisiko tämän yhden määrittävän teoksen puuttuminen mielikuviin Punahilkkan ja suden hahmoista. Kyselyvastausten ja kuva-analyysin perusteella näin ei ole, vaan sekä tekijöillä että vastaanottajilla on varmat ja varsin yhtenäiset mielipiteet sadun hahmoista. Punahilkkan määrittäväksi tekijäksi ei riitä pelkkä punainen viitta, vaan hahmo koostuu monenlaisista yhteneväisistä ominaisuuksista: iästä, sukupuolesta, koosta, muusta vaatetuksesta, ihon-, hiusten-, ja silmienväristä, kantamastaan korista... Samoin on suden laita. Mielikuvat sudesta ovat paikoitellen jopa vahvempia kuin Punahilkasta, vaikka sitä kuvaillaan sadun eri tekstiversioissa vähemmän kuin itse Punahilkkaa. Suden hahmo on kiinnostava sekoitus ihmistä ja eläintä, ei puhtaasti kumpakaan mutta parhaimmillaan molempia, sulavapuheinen peto.

Onko Punahilkkaa mahdollista esittää omaperäisellä tavalla? Punahilkka tarinana on niin tuttu, että kuvittajan voisi kuvitella voivan ottaa vaikka minkälaisia riskejä ilman pelkoa siitä, että vastaanottaja jää hahmoista epävarmaksi. Näin ei kuitenkaan ole, vaan kaikessa kuva-analyysissä aineistossa

hahmot näyttävät kaikin puolin hyvin samanlaisilta mediasta, kohderyhmästä tai julkaisuaikakaudesta riippumatta. Irtiotot tapahtuvat pääasiassa tekstin puolella osan tarinoista ottaessa visuaalisesti tyyppillisen suden ja Punahilkkan ja kääntää itse tarinan pääläelleen. Bethan Woollvinin *Little Red* tekee jättimäisestä sudesta itselleen takin ilman metsästäjän apua ja Sue Heapin *Very Little Red Riding Hood* -kirjassa susi ja mummo toimivat yhdessä pienen Punahilkkan lapsenvahteina. Molemmissa susi on iso ja karvainen ja Punahilkka pieni punaiseen pukeutunut tyttö, kuten toisissa, perinteisemmin kulkevissa versioissakin. Satuhahmojen visuaalista muotia vaikuttaa siis olevan hyvin vaikea rikkoo.

Mistä se johtuu? Onko kyseessä itse tekijöiden vastahankaisuus, kustantajan mielipiteet, odotukset loppukäyttäjän osalta? Onko Punahilkkan ja suden muotti vain niin vahva, että sen rikkominen tuntuu mahdottomalta urakalta? Vai onko kuvittajilla edes tarvetta rikkoa olemassa olevaa muotia? Ovatko hahmot nykyisessä muodossaan niin täydellisiä, että niitä ei 'tarvitse' jatkokehittää? Vastausta varten olisi hyvä haastatella tekijöitä ja kysyä heidän mielipiteitään, mutta oman tutkimukseni osalta nämä kysymykset jäävät vielä avoimiksi.

Mitä lopputyön tekeminen on opettanut itselleni? Ainakin sen, että tutusta on vaikea päästää irti. Tein tätä työtä varten useita kuvituksia, joista osan valit-

sin mukaan ja osan hylkäsin. Vaikka olin pohtinut ennen kuvitusten tekoa paljon Punahilkkan ja suden stereotyyppejä ja huomannut kuinka mielivaltaisia ne loppujen lopuksi olivat, tuntui niistä irtipääsemisen silti vaikealta. Tiedostettuani yhden toistuvan elementin se korvaantui helposti toisella.

Lopputyön tekeminen sai minut myös miettimään tarkemmin omia alitajuisia ennakoajatuksiani visuaalisen viestinnän suunnittelussa. Millaisista ennakoajatuksista on hyötyä suunnittelussa, ja millä rajoitan omaa luovaa työskentelyäni turhaan? Kliseisyyttä ei tarvitse pelätä niin paljon, jos ymmärtää että stereotyyppejä voi myös hyödyntää visuaalisessa suunnittelussa - joko käyttämällä niitä tarkoituksellisesti tai pyrkimällä niistä pois. Pyörää ei ehkä tarvitse keksiä uudelleen, mutta sitä voi aina tarkastella uudesta näkökulmasta.

LÄHTEET

KIRJALLISUUS

Apo, Satu: Haastattelu Ylen radiokuunnelmasarjassa Olipa kerran, jakso: Pieni tyttö, metsä ja susi, Yle, Suomi, 2016
<http://areena.yle.fi/1-3833513?autoplay=true>

Calvino, Italo: Italian Folktales. Kääntänyt George Martin. Penguin Books 1982, uudelleenpainatus 2000. (Alkuteos Fiabe Italiane, julkaisija Giulio Einaudi Editore, 1956.)

Grimm, Jacob & Wilhelm: The Complete Fairy Tales of Brothers Grimm. Wordsworth Editions Limited, 2009.

Le, Khang & Yamada, Mike & Yoon, Felix & Robertson, Scott: The Skillful Huntsman. Visual Development of a Grimm tale at Art Center College of Design. Design Studio Press, 2005.
Sivun 50 lainaus:

"It is easy to do different-looking designs for the sake of being different, but very hard to do different- and better-looking designs than we have ever seen before. This of course becomes the goal of any good concept designer: the balance between the foreign and the familiar."

Perrault, Charles & Betts, Christopher: Complete Fairy Tales. Oxford University Press, 2009.

Perrault, Charles: Hanhiemon satuja. Ranskasta kääntänyt Tyyni Haapanen-Tallgren. Werner Söderström Osakeyhtiö, 1922, uudelleenpainatus Lasipalatsi, 1999.

Seegmiller, Don: Character Design and Digital Painting. Charles River Media, 2002.

Serjent-Tipping, Jess & Clee, Lynette: Beginner's Guide to Digital Painting in Photoshop: Characters. 3DTotal Publishing, 2015.

Tillman, Bryan: Creative Character Design. 2011.

Ziolkowski, Jan M. "A Fairy Tale from before Fairy Tales: Egbert of Liège's 'De Puella a Lupellis Seruata' and the Medieval Background of 'Little Red Riding Hood.'" Speculum, vol. 67, no. 3, 1992, pp. 549–575., www.jstor.org/stable/2863656.

Zipes, Jack: Fairy Tales and the Art of Subversion: the Classical Genre for Children and the Process of Civilization. Routledge, 2006.

Warner, Marina: Once Upon a Time, A short history of fairy tale. Oxford University Press, 2014.

TYÖKALUT

Krzywinski, Martin: Image Color Summarizer
<http://mkweb.bcgsc.ca/color-summarizer/?home>

KUVALÄHTEET

The Company of Wolves

Ohjaaja: Neil Jordan

Käsikirjoittajat: Angela Crter & Neil Jordan

Tuottaja: Palace Productions

UK, 1984

Videolähteet:

imanicecreamcone, Youtube:

<https://www.youtube.com/watch?v=g6lxvKLRvRY>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZdglcJaaNWg>

Little Red Riding Hood

Ohjaaja & käsikirjoittaja: David Kaplan

1997

Videolähde:

Alessio Piovesan, Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=sHUvdG-fCxo>

The Big Bad Wolf

Ohjaaja: Burt Gillett

Tuottaja: Walt Disney

1934

Videolähde:

The Home of Muisca (sic), Youtube

<https://www.youtube.com/watch?v=e4Lx5Bmpojw>

Red Riding Hood

Tuottaja: Van Beuren Studios

1931

Videolähde:

Internet Archive

https://archive.org/details/Red_Riding_Hood_1931

Punahilkka

(Alkuteos Sagoskatten, kust. Saltkråkan AB, Lidin-gö)

Kuvittaja: Ingrid Vang Nyman

Kustantaja: Werner Söderström Osakeyhtiö

2010

Pu-na-hilk-ka

Satuklassikot 1

Kuvitus: Arto Törmänen

Teksti: Johanna Kartion selkokielisten multimedia-tekstien pohjalta kirjaksi mukauttanut Ari Sainio ja Eija Lehtiniemi

Kustantaja:

Kehitysvammaliitto Ry

WS Bookwell Oy

Porvoo 2006

Bröderna Grimms sagovärld

Kuvittaja: Jan Löf, kirjoittaja Andréa Räder

Kustantaja: Bonnier Carlsen, Stockholm Swe-

den, 2008

Grimm's Fairy Tales

Kuvittaja: Kevin Colden

Kustantaja: IDW Publishing, San Diego USA, 2010

Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Alison Jay

Kustantaja: Templar Publishing, Surrey UK, 2013

Red Riding Hood and the Sweet Little Wolf

Kuvittaja: Liz Pichon, käsikirjoittaja: Rachel Mortimer

Kustantaja: Hodder Children's Book, London UK,

2012

Favorite Tales from Grimm

Kuvittaja: Mercer Mayer

Kustantaja: Four Winds Press, USA 1982

Fables: 1001 Nights of Snow Fall

Kuvittaja: Mark Wheatley, käsikirjoittaja Bill Willingham

Kustantaja: DC Comics, NY USA, 2006

Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Emma Chichester Clark, käsikirjoittaja

Sam McBratney

Kustantaja: MacDonald Young Books, UK, 1996,

Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Nicoletta Ceccoli, käsikirjoittaja Josephine Evetts-Secker

Kustantaja: Barefoot Books, UK, 2004

Little Red

Kuvittaja/käsikirjoittaja: Bethan Woollvin

Kustantaja: Two Hoots, London UK, 2016

Hello Kitty is... Little Red Riding Hood

Designer: Anna Lubecka, käsikirjoittaja: Neil Dunnicliffe

Kustantaja: HarperCollins Children's Books, London UK, 2014

Hello Kitty (c) Sanrio co. Ltd, 1979, 2014

Very Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Sue Heap, käsikirjoittaja: Teresa Heapy

Kustantaja: David Fickling Books, London UK, 2013

Die schönsten Märchen der Brüder Grimm

Kuvittaja: Svend Otto S.

Kustantaja: Die Deutsche Ausgabe, 1973 (uudelleenpainatus 1983)

Punainen pukee teitä

(alkuteos: Le Rouge vous va si bien / kust. Gallimard Jeunesse 2007)

Kuvittaja/käsikirjoittaja: Lucie Durbiano

Kustantaja: WS Bookwell Oy, Porvoo Finland, 2009

Little Red Riding Hood

Kuvittaja: Marina Le Ray, käsikirjoittaja: Vera Southgate

Kustantaja: Ladybird Books, London UK, 2012

Little Red Riding Hood

(Silver penny stories)

Kuvittaja: Scott Wakefield, käsikirjoittaja Deanna McFadden

Kustantaja: Sterling Children's Books, New York USA, 2013

Fairy Tale Comics

Kuvittaja: Gigi D.G.

Kustantaja: First Second, NY USA, 2013

Kuvittaja: Gustave Doré, 1872

Alkuteos: Fairy Tales Told Again, kustantaja: Cassel, Petter and Galpin, 1872

Lainattu teos:

The Classic Fairy Tales

Kirjoittajat: Iona & Peter Opie

Kustantaja: Oxford University Press, London UK, 1974

The Path

Tuottaja: Tale of Tales

Videolähde: CinnamonToastKen, Youtube 2009

The Witcher 3: A Wild Hunt

Tuottaja: CD Projekt Red

Videolähde: Boss Fight Database, Youtube 2016

KYSELYTULOKSIEN VASTAUKSET

Kyselyyn vastaajia pyydettiin vastaamaan kahteen kysymykseen:

Please describe in as much detail as you can what the character Little Red Riding Hood looks like. (e.g. "X is very tall. X wears a purple hat.") *

ja

Please describe in as much detail as you can what the character Big Bad Wolf looks like. (e.g. "X is very tall. X wears a purple hat.") *

Alla kyselyyn osallistuneiden 38 vastaajan kirjoittamat kuvaukset, ensimmäisessä kappaleessa Puna-hilkan kuvaus ja toisessa suden kuvaus.

—

Young girl about age 10, blond hair, braids, wearing red cape with a hood, over a light blue or white dress with a lace trim.

anthropomorphic wolf on two legs, covered in dark gray fur, long nose, big teeth, unclothed for part of the story, and in the other part wearing grandmother's nightgown and nightcap.

—

a young girl, around 10 years old, wearing a red cape with a hood, carrying a basket of food

big eyes, big ears, big teeth

—

Little Red Riding Hood is a young girl. She is white because it is a European story, with brown hair and eyes. She wears a red cloak with a hood; or perhaps a cloak of a different color, but with a red hood. As she is traveling in the story, she is probably wearing sensible shoes, even boots.

The Wolf is a large humanoid wolf - or I imagine so, as it is able to talk to Red. It is grey and brown, with yellow eyes, a long snout or muzzle and sharp teeth and claws. In the guise of Red's grandmother, it is dressed in a nightgown and bonnet and lying in bed under a quilt.

—

Small child, female, red bonnet-type hood, other

LITTEET

cloths white-ish, carries a basket of food. Fearless but potentially naive.

A big, grey wolf. Capable of walking on hind legs and shows higher level planning and judgment atypical of his species. Has thumbs and serve other anthropomorphic features. Likely male, but never shows his genitals despite walking upright while pantsless. May be a eunuch.

—

little red riding hood is a small female. she wears a red, hooded cape over her clothes (typically depicted as traditional european peasant garb, ie a long skirt or dress with a sleeved blouse). she carries a picnic basket and has a cheerful, alert expression.

the big bad wolf is generally tall, abnormally so for a wolf. he is somewhat anthropomorphized in general, since he talks to humans and (i think) walks on his two hind legs. i picture him as broad-shouldered and menacing. he typically is gray or black, shaggy fur on his whole body, with a long snout with fierce teeth.

—

Small (maybe 8 years old) European girl wearing a short, red, hooded cloak half-open over a pinafore.

Brown or black hair, though it's not particularly visible unless she lowers her hood, which she doesn't typically do. Cheerful expression and lively (but somewhat careless) movements.

A grey wolf, human-sized, slightly caricatured without looking cartoonish (i.e. animated/drawn rather than photorealistic, but properly intimidating). Unclothed when not disguised. Canine build and posture except when acting naturally, but fully capable of imitating human behavior and movements while imitating Red's grandmother.

—

Short, white, girl child. brown hair in pigtails with a fringe. Wears a red cloak with a hood over a dress.

Tall, hairy, brown fur. Wears checkered shirt and jeans (lumberjack look). Large bared teeth. No shoes

—

A tall young girl about 10-12 years old. Her hair is blonde and loosely curled, mostly tucked under the hood of her red cloak. She's wearing a blueingham dress like Dorothy in The Wizard of Oz, and she's carrying a picnic basket with bread and wine in it (unseen). Her face is heart-shaped and girlish (like Isolda Dychauk). She looks very innocent, but strong and brave.

The Big Bad Wolf looks more like an animal than a cartoon character; he doesn't wear clothes. He wal-

ks on all fours and his fur is shaggy. He looks feral, but he's friendly enough to not be scary right away. He's dark grey and his eyes are brown.

—

Female, 13-16yo, long red cloak with hood

Anthropomorphic wolf, male, bipedal.

—

She is a young girl, about eight years old, with a very innocent wide-eyed expression. She wears a bright red hooded cloak. She carries a wicker basket full of food for her grandmother.

He is a literal timber wolf, not anthropomorphic in shape. He is very large and has dark brown fur, yellow eyes, and long claws.

—

Short, blonde, red hoodie with a blue shirt under.

Big nose, dark gray on his back, light gray on his stomach.

—

The little red riding hood wears a big red cape thing with a hood on it and carries a basket with sweets. She is young and short, usually depicted as white and brown-haired with a round face.

The big bad wolf is very tall and walks on two legs. He has dark brown fur and a pointy nose, big ears and sharp teeth.

—

Short. Brown hair in pigtails. Black pinafore.

Tall grey

—

small girl with a red hood

anthropomorphic wolf

—

Caucasian girl.

Deep red hooded cloak and hood. No arm holes. Clips at the front of the neck. Length between knees and ankles. When your arms are down it covers your back and front, with the opening on the front. Light Brown, Dark brown, or black leather boots. No higher than the knee.

I can't envision what she would be wearing under the hood. Maybe just a black shirt and black shorts? Maybe she wears gloves that match the colour of her boots?

Anywhere between 6 years old and 17 years old (not an infant and not an adult).

Shorter than your average girl or the same age. Fit physique but not muscular. In good shape from long forrest walks.

Friendly and chipper body language, but also fright-

ened and scared at other times. Doesn't show sorrow or anger often. Brown or black medium-long length hair.

A very symmetric face that is not "pointy".

A werewolf.

Brownish fur.

Taller than 6' when hunched over. Similar to the ones from Fable or Skyrim. Probably weighing 250lbs-500lbs.

Very fast.

Very muscular.

As strong as a Grizzly bear.

Sharp claws.

Sharp fangs.

—

Short blonde girl, approx age 9, wearing an annoyingly crimson cloak. Brown eyes, Caucasian. White shirt and brown skirt under cloak. All together "soft" would be the best description.

Big, meancing. Whiter wolf, not grey. Over exaggerated teeth and snout, looks more like werewolf than wolf. Not nearly majestic as a real wolf. As far as apparel goes, the classic bonnet and night gown. Somewhat engorged from previous meal.

—

A girl with a red hood, and she's kinda short.

As big as a tall human, hunched over a bit, brown fur, vaguely humanoid.

—

Little Red Riding Hood is a kid, maybe somewhere between 7 and 15 (age isn't really specified). She wears a red cape thing with a hood (usually she wears the hood on her head). She wears her hair in two long braids.

The Big Bad Wolf is very tall. He has big eyes. He has a big nose. He has big teeth.

—

little red riding hood is a little girl (usually 5-13) who wears a bright red cloak with a hood. The hood is usually up. The rest of her outfit looks like it came from 18th-19th century Europe.

the big bad wolf is a large, animalistic creature that mostly walks on its hind legs. It's usually grey. It could be mistaken for a werewolf.

—

Little girl, brown hair, brown eyes, white skin, red hood/cloak.

Giant fuckin wolf

—

She is a little German girl, 8 years old and about 4 ft tall. She has very fair skin, blue eyes and light brown curly hair done in two braids. Her teeth are a little

crooked and some haven't grown in yet.

She wears a long, slightly tattered brown dirndl dress over a beige linen shirt. On her shoulders is a chequered woolen shawl and tied around her waist is a plain apron. She wears soft, medieval leather soled shoes on her feet and of course, a red velvet cap over her hair, tied with a ribbon.

It is an ancient, megafaunal wolf that has somehow survived in an isolated, unknown population deep in the Black Forest. It sighs despairingly at the humans that have transformed its brethren into blindly obedient, idiotic barking machines. Moss grows on the dew that collects on its ancient, shaggy fur, giving a slight green tinge to its mottled grey. The wolf's sharp gold eyes glare angrily at the humans that intrude into its last stretch of homeland. Woolly mammoths and giant elk are no more, so it must subsist on old, sickly grandmothers. This poor diet has given it a gaunt appearance, with hipbones, spine, and ribs that protrude slightly when you press down its fur.

—

Is a child, wears red riding cloak, would be pretty short

Is a wolf. Is very big. Big sharp teeth

—

X wears a red hoodie/scarf like thing X is small statured
X is skinny

X looks like a child

X is a wolf X is grey

—

She's short, with dark brown hair that goes down just past her shoulders, pale, wears a dark-ish red riding hood, white leggings, and a red (?) dress that goes down to her knees with a white long-sleeved shirt underneath. She wears black shoes. She is young, and average height for her age. She's pale, with blue eyes and a smattering of freckles. She is happy. Trusting. Everything you would expect of a little girl.

He is grey, with white on his belly, his paws, and the tip of his tail. He walks on his back two legs, and he's very tall like that. He's very thin, to the point of being unhealthy. He has bright green eyes. He's mean. He has bad intentions. He's very clever and smart and cunning. He is a good liar and is good at impressions.

—

She is a young girl with curly hair. She wears a dress with an apron over it and a red cape that has a hood, which she wears up when outside. She is average height for a girl about 10 years old.

The wolf is a tall, grey wolf that can walk on two legs, but also prowls on one. He has dull, ragged fur that looks kinda spiky. He has big, sharp teeth and yellow eyes.

—

Little girl. 12 or younger. Red hood. Short brown hair. Some sort of dress/skirt. Brown shoes. Basket.

Tall, looming.

—

She is a little girl with a red cloak and hood. She carries a basket with some kind of food for her grandmother. I always imagine her with brown pigtails, but she's been depicted with many different hair colors.

He's an anthropomorphized wolf. Very large. In the last part of the story, he wears an old lady's nightgown and cap. I usually picture him wearing clothes when he's first introduced, but it could go either way.

—

she wears red

he is a wolf

—

Somewhat the same height as a pre-teen girl. Wears a white blouse with striped stockings. Also wears dress shoes and a red hood. Brown hair. Caucasian.

Twice as large as Little Red. Very big ears. Very big paws. Very sharp teeth. Brown fur. Snout.

—

Little. Wears a red hooded cape

Large. Dark coloured. Big teeth.

—

shortish thin girl around 15-16 in age, with red cloak with a red hood, has dark medium longish hair, wears a dress under, has a basket on her arm

wolf that walks on two legs, dark fur, tall, wears clothes for tricking people, has big sharp teeth

—

Little Red Riding Hood is an innocent young girl. She wears a red cape with a red hood.

He is a large menacing wolf. He has sharp teeth, large eyes, and a long nose.

—

A white girl, maybe twelve years old. Red cape with a hood. Swinging a basket as she skips through the forest. Probably wearing a Dorothy dress?

I can only ever picture the wolf from merry melodies cartoons. Grey, lanky, stands on back feet but not very anthropomorphic otherwise. Long white snout, big teeth. Long tongue escapes his mouth.

—

She is a young child, aged about 5-12. She wears a red cloak with a hood over an old-fashioned dress. If she is white she has straight blond hair and blue eyes but she could also be black with dark curly hair.

He is a male wolf who spends much if not all of his time on his hind legs. He is as tall as a tall human male when he does so. He has grey fur with some white patches, on belly etc. He does not wear clothes until he reaches Grandmother's house.

—

White teenage girl (14-16) of average height & weight with a very average face. Long medium brown hair, worn pulled back. Dark eyes (could be dark brown). Wears a bright red cloak with a big hood and a cape that goes down to mid-calf. Wears soft leather lace-up boots (medieval kind - not modern - don't recall the name for them). Wears a long dress/tunic thing, maybe brown/white (again, medieval style).

Humanoid wolf, like a human body with a wolf head. Tall, very muscular, dark grey fur all over with small amounts of white fur here and there. I can't picture him in his own clothes, only in Grandmother's clothes. When dressed as Grandmother, he is wearing a white sleeping cap with gathered edges and a loose long-sleeved white/beige gown/tunic that extends down to his calves and has ribbons to tie up the front and gather the sleeves at the wrist. He has hands and feet with sharp curved black claws like a cat's instead of nails. There is more

white fur along the sides of his muzzle than other places. He has very long sharp white teeth. He has big round black eyes and a dry black dog's nose.

—

Red Riding Hood is a human female, thin and tall, or short and chubby, wears a red cape with a hood, has dark hair, wears white stockings, wears dark shoes, has a warm dress on.

Big Bad Wolf is a wolf that stands on hind legs, is lean and muscular, with shaggy off-grey fur and dark markings, big shiny white teeth, more pronounced canines than a normal wolf, long red tongue, and shiny yellow eyes.

—

Small girl, wearing an oversized scalett hooded Cape. I always picture her in a skirt (shorter than the cape), black tights and black patent shoes. With a woven basket covered in a plaid teatowel. Also skipping

Tall and generally large, anthropomorphised wolf (a lot like a wearwolf as depicted in underworld), very dark brown/almost black fur with ecks of grey. Yellow teeth. Evil grin. Black beady eyes.

—

She's short and slender, wears a red cape with buttons on the front. Her shoes are black, and so is her hair. Her skin is pale like a northerner. Her eyes are brown or green.

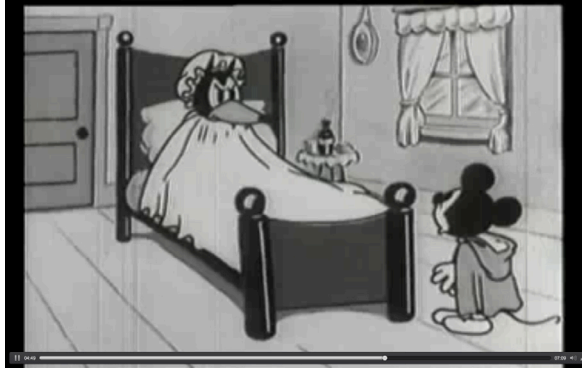
Very tall, has messy grey fur and big black eyes. He has some streaks of darker grey in his fur. Limbs are thin and disproportionately long compared to the rest of his body. Masculine. Walks on two legs. Devilish grin.

KUVALUETTELO

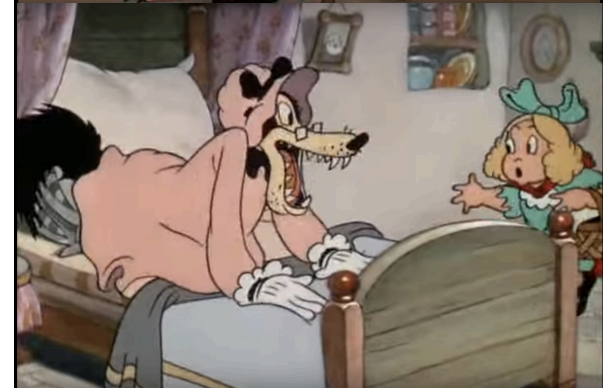
1

2

3

11

14

15

16

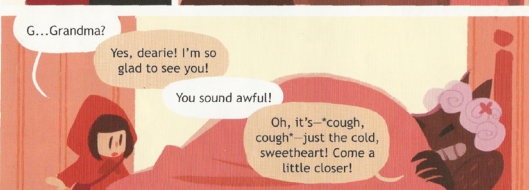
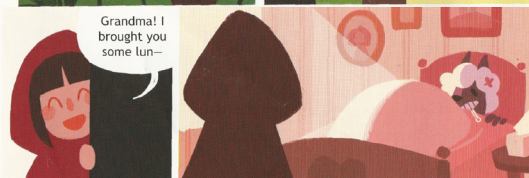
17

18

19

20

21

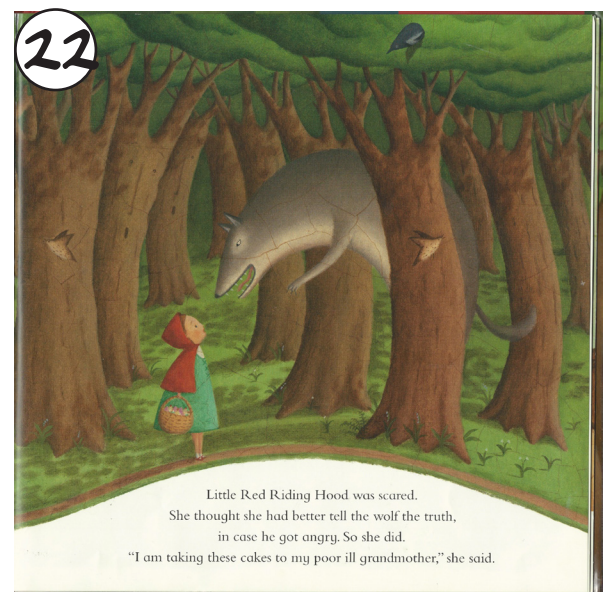
"A Foe!"
said Very Little Red Riding Hood.
She gave him a big hug.

"give you a great
big tickle!"
So the Wolf tickle
Very Little Red Riding Hood

He tickled her arms, her ribs and her toes
He tickled her chin, her ears and her nose

22

Little Red Riding Hood was scared.
She thought she had better tell the wolf the truth,
in case he got angry. So she did.
"I am taking these cakes to my poor ill grandmother," she said.

